DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 10 kwietnia 1946 r.

Nr 5

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

53

DEKRET

z dnia 5 lutego 1946 r.

o utworzeniu Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny z siedzibą w Warszawie, zwany w dalszych artykułach „Instytutem".

Art. 2. Instytut jest instytucją badawczo-naukową, powołaną do przeprowadzania planowych i systematycznych badań hydrologicznych i meteorologicznych na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Instytut spełnia swoje zadania przez:

1) zakładanie i utrzymywanie na całym obszarze Państwa, w szczególności na rzekach i jeziorach, wybrzeżu morskim i terenach górskich stacji obserwacyjnych i doświadczalnych;
2) organizowanie stałej służby pogody dla potrzeb komunikacji powietrznej i lądowej oraz innych zainteresowanych działów administracji państwowej;
3) organizowanie służby informacyjnej i ostrzegawczej dla potrzeb żeglugi i akcji przeciwpowodziowej;
4) wykonywanie wszelkich pomiarów i studiów z zakresu hydrologii i meteorologii oraz niezbędnych obserwacji i badań specjalnych wiążących się z tymi służbami;
5) opiniowanie projektów technicznych i gospodarczych ze stanowiska hydrologicznego lub meteorologicznego;
6) opracowywanie wniosków dotyczących racjonalnego wykorzystania wód i elementów klimatycznych;
7) opracowywanie oraz kompletowanie katalogów i opisów wód kraju, rejonów klimatycznych i katastru sił wodnych;
8) opracowywanie i publikowanie wyników obserwacji, studiów, pomiarów, instrukcji i biuletynów informacyjnych oraz prac naukowych z dziedziny hydrologii i meteorologii;
9) współpraca z pokrewnymi instytucjami i organizacjami w kraju i za granicą oraz z katedrami hydrologii i meteorologii na wyższych uczelniach;
10) branie udziału w krajowych i zagranicznych konferencjach i zjazdach hydrologicznych, meteorologicznych oraz z dziedzin pokrewnych;
11) przeprowadzanie ekspertyz, udzielanie porad i informacji oraz wykonywanie specjalnych badań na wniosek instytucji publicznych oraz osób prywatnych za pobieraniem opłat, których wysokość ustali Minister Komunikacji.

Art. 4. Instytutowi przysługuje prawo używania okrągłej pieczęci państwowej z godłem Państwa i napisem w otoku: „Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny".

Art. 5. Wszystkie władze państwowe i samorządowe są obowiązane udzielać pomocy Instytutowi przy wykonywaniu jego zadań.

Art. 6. Instytut ma prawo nakładać obowiązek obserwowania pewnych zjawisk hydrologicznych i meteorologicznych na osoby i przedsiębiorstwa prywatne, które w przypadkach, przewidzianych w art. 45 ustawy wodnej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 62, poz. 574) uzyskały uprawnienia do użytku wód i czerpią z tego zyski.

Art. 7. Dla przygotowania sił naukowych Instytut może tworzyć stypendia na wyższych uczelniach i instytucjach krajowych i zagranicznych oraz w swoim zakresie szkolić i dokształcać personel na specjalnych kursach hydrologicznych i meteorologicznych.

Art. 8. Instytut ma prawo organizowania w szkołach akademickich wykładów z zakresu hydrologii i meteorologii w porozumieniu z senatami tych szkół.

Art. 9. Instytut, podległe mu oddziały terenowe (art. 12) oraz jego stacje obserwacyjne i doświadczalne korzystają w zakresie łączności radiowej, telegraficznej, telefonicznej, pocztowej i kolejowej z wszelkich ulg, przysługujących urzędom państwowym, a przede wszystkim z prawa pierwszeństwa przy przesyłaniu codziennych meldunków i informacji ostrzegawczych o stanie pogody i stanie wód.

Art. 10. Instytut ma prawo zakładania w porozumieniu z Ministerstwem Bezpieczeństwa Publicznego Ministerstwem Poczt i Telegrafów własnych radiostacyj nadawczo-odbiorczych, przy czym przysługuje mu również prawo korzystania z innych stacyj radiotelegraficznych w Państwie.

Art. 11. Instytut podlega bezpośrednio Ministrowi Komunikacji.

Na czele Instytutu stoi dyrektor mianowany i zwalniany przez Ministra Komunikacji. Zastępców dyrektora mianuje i zwalnia Minister Komunikacji na wniosek dyrektora. Organizację Instytutu określi statut uchwalony przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Komunikacji.

Art. 12. Minister Komunikacji może tworzyć oddziały terenowe oraz stacje obserwacyjne i doświadczalne. Ilość, siedzibę, szczegółowy zakres działania i organizację oddziałów terenowych oraz stacji obserwacyjnych i doświadczalnych określi Minister Komunikacji.

Art. 13. Pracowników naukowych, technicznych i administracyjnych Instytutu mianuje i zwalnia Minister Komunikacji na wniosek dyrektora.

Art. 14. Budżet Instytutu stanowi osobny dział budżetu Ministerstwa Komunikacji.

Art. 15. Organem doradczym Instytutu jest Komitet Hydrologiczno-Meteorologiczny, składający się z przedstawicieli zainteresowanych ministerstw oraz powoływanych i odwoływanych przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora delegatów wyższych uczelni, towarzystw naukowych itp. Zakres działania i organizację Komitetu Hydrologiczno-Meteorologicznego ustali statut uchwalony przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Komunikacji

Art. 16. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Komunikacji.

Art. 17. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 23 maja 1922 r. w przedmiocie statutu Państwowego Instytutu Meteorologicznego (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 373).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski
Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 4 marca 1946 r. Nr 6, poz. 55).

54
DEKRET
z dnia 8 stycznia 1946 r.

o organizacji administracji i gospodarki motoryzacyjnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Całokształt zagadnień związanych z administracją i gospodarką pojazdami mechanicznymi w Państwie powierza się Ministrowi Komunikacji.

Celem wykonania powyższych zadań zostanie utworzony w Ministerstwie Komunikacji w drodze zmiany jego statutu organizacyjnego Centralny Zarząd Motoryzacji.

Art. 2. Do zakresu działania Ministerstwa Komunikacji w tej dziedzinie należy:

1) ustalanie zasad polityki motoryzacyjnej,
2) ustalanie planu przewozów pojazdami mechanicznymi i kontrola jego wykonania oraz organizowanie całej sieci komunikacji samochodowej,
3) współdziałanie w organizowaniu krajowej produkcji w dziedzinie przemysłu samochodowego,
4) kontrola gospodarki i ruchu samochodowego,
5) nadzorowanie państwowych przedsiębiorstw gospodarki pojazdami mechanicznymi,
6) ustalanie zapotrzebowań, organizacja zakupu oraz rozdziału części zamiennych pojazdów mechanicznych, materiałów pędnych, ogumienia, akcesorii, jak również urządzeń i zaopatrzenia fabryk i warsztatów naprawy pojazdów mechanicznych,
7) współdziałanie w ustalaniu programów i prowadzeniu szkolnictwa samochodowego,
8) wydawanie przepisów dotyczących:
rejestracji pojazdów mechanicznych,
wydawania praw jazdy,
wydawania zezwoleń i koncesji na zarobkowy przewóz osób i towarów,
wydawania koncesji na prowadzenie warsztatów naprawy, stacji obsługi, garaży,
9) ustalanie norm eksploatacji oraz ogólny nadzór nad eksploatacją wszelkich pojazdów mechanicznych i zwierzchni nadzór nad zakresem działania policji drogowej w porozumieniu z Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego,
10) zawieranie w uzgodnieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych konwencji i umów, dotyczących międzynarodowego ruchu samochodowego oraz wydawanie opinii we wszelkich innych sprawach związanych z zagadnieniem motoryzacji a załatwianych przez inne władze i urzędy.

Art. 3. Uprawnienia w zakresie spraw, objętych art. 2, przysługujące z mocy dotychczasowych przepisów innym ministrom, przechodzą na Ministra Komunikacji.

Art. 4. Pojazdy mechaniczne użytkowane przez poszczególne ministerstwa i przez „Przedsiębiorstwo Polska Poczta, Telegraf, Telefon" ze względu na ich potrzeby własne będą administrowane przez te ministerstwa we własnym zakresie z zastrzeżeniem dla Ministra Komunikacji uprawnień, wynikających z art. 2 pkt 4) i 5).

Art. 5. Upoważnia się Ministra Komunikacji do powoływania i rozwiązywania rad, instytutów, komisji lub innych organów opiniodawczych i doradczych w sprawach motoryzacji.

Art. 6. Wyłącza się spod działania przepisów niniejszego dekretu te sprawy z zakresu administracji i gospodarki motoryzacyjnej. które należą do kompetencji Ministra Obrony Narodowej.

Art. 7. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu, Skarbu i Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 8. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie

dotychczasowe przepisy w przedmiotach unormowanych niniejszym dekretem.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski
Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski
w/z Minister Przemysłu:
Wacław Ciszewski
w/z Minister Skarbu:
Leon Kurowski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 13 marca 1946 r. Nr 7, poz. 58).

55

DEKRET
z dnia 14 lutego 1946 r.

o *uposażeniu wojskowych.*

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1. Dekret niniejszy normuje wysokość i tryb wypłaty uposażenia osób wojskowych, znajdujących się w czynnej służbie wojskowej.

Art. 2. Wojskowy otrzymuje ze Skarbu Państwa tylko jedno uposażenie, przewidziane w dekrecie niniejszym, jako wynagrodzenie za ogół czynności, związanych z pełnieniem służby.

Art. 3. 1. Wojskowi mogą otrzymywać zasiłki i nagrody pieniężne z sum przydzielanych corocznie na ten cel.

2. Tryb wypłaty zasiłków i nagród pieniężnych ustala Minister Obrony Narodowej.

3. Wojskowym zawodowym może być udzielona w przypadkach zasługujących na uwzględnienie bezprocentowa zaliczka zwrotna na uposażenie. Warunki przyznawania i spłaty zaliczek określi Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 4. Uposażenie pieniężne przysługujące wojskowym z mocy niniejszego dekretu oraz wynikających z niego rozporządzeń wykonawczych Ministra Obrony Narodowej są wolne od wszelkiego rodzaju podatków państwowych.

II. Uposażenie wojskowych zawodowych.

Art. 5. Uposażenie zasadnicze wojskowych zawodowych oznacza się w złotych według następujących stawek miesięcznych w zależności od posiadanego stopnia wojskowego:

STOPIEŃ WOJSKOWY	Wysokość uposażenia zasadniczego w złotych
Marszałek	8.500
Generał-Broni, admirał	4.000
Generał-Dywizji, wiceadmirał	3.500
Generał- Brygady, kontradmirał	2.900
Pułkownik lub równorzędny	2.400
Podpułkownik „ „	2.100
Major „ „	1.600
Kapitan „ „	1.300
Porucznik „ „	1.100
Podporucznik „ „	1.000
Chorąży „ „	800
St. sierżant „ „	650
Sierżant „ „	500
Plutonowy „ „	450
Kapral „ „	350

Art. 6. 1. Wojskowi zawodowi pełniący czynną służbę otrzymują dodatek funkcyjny w zależności od zajmowanego stanowiska, bez względu na posiadany stopień wojskowy, według następujących kategoryj i w następującej wysokości:

Kategoria stanowisk	STANOWISKO TYPOWE	Etatowy stopień wojskowy	Wysokość dodatku funkcyjnego w złotych
I	Minister Obrony Narodowej	—	3.600
II	Dowódca Okręgu Wojskowego	—	3.100
III	Dowódca Korpusu	—	2.400
IV	Dowódca dywizji	—	1.900
V	Dowódca pułku piechoty	—	1.500
VI	Szef sztabu pułku	—	1.100
VII	Dowódca batalionu piechoty	—	900
VIII	Dowódca kompanii piechoty	—	700
IX	Zastępca d-cy kompanii piechoty	—	600
X	Dowódca plutonu saperów	—	500
XI	Dowódca plutonu piechoty	—	500
XII	Szef kompanii	st. sierżant	400
XIII	Zastępca d-cy plutonu	sierżant	300
XIV	Dowódca drużyny	plutonowy	250
XV	Zastępca d-cy drużyny	kapral	200

2. Poszczególne stanowiska służbowe do odpowiednich kategoryj dodatku funkcyjnego zaliczy Minister Obrony Narodowej.

3. Dodatek funkcyjny nie przysługuje:

a) wojskowym nie zajmującym stanowiska etatowego,

b) wojskowym zawieszonym w czynnościach służbowych.

4. Wojskowi zawodowi, nie pełniący służby z powodu choroby (ranienia) lub urlopu dla poratowania zdrowia, zatrzymują dodatek funkcyjny w ostatnio otrzymywanym wymiarze przez 6 miesięcy, licząc od 1-go dnia miesiąca następnego po zaprzestaniu pełnienia czynności służbowych z powodu choroby (ranienia).

5. Wojskowym zawodowym, przekazanym do dyspozycji wydziału personalnego, przysługuje prawo do dodatku funkcyjnego według ostatnio zajmowanego stanowiska tylko w ciągu jednego miesiąca, licząc od pierwszego dnia następnego miesiąca, w którym wojskowego skierowano do dyspozycji wydziału personalnego.

Art. 7. 1. Żołnierze zawodowi, utrzymujący rodzinę, otrzymują dodatek rodzinny w wysokości 200 zł na każdego członka rodziny miesięcznie.

2. Do rodziny w rozumieniu niniejszego dekretu należą:

a) żona,

b) dzieci (z małżeństwa, uznane oraz przysposobione, pasierbowie) do ukończenia lat 14-tu; jeżeli jednak uczęszczają do szkoły średniej lub wyższej — do czasu ukończenia szkoły, jeżeli zaś wskutek ułomności fizycznych, umysłowych, albo nieuleczalnej choroby nie mogą zarabiać na swoje utrzymanie — do ukończenia 24 lat.

3. W przypadkach, nie pozwalających na zarobkowanie z powodu ułomności fizycznej, umysłowej, albo długotrwałej choroby, może Minister Obrony Narodowej wyjątkowo uwzględnić dzieci oraz pasierbów w wieku ponad 24 lata.

4. Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie, nie uważa się za rodzinę w rozumieniu niniejszego dekretu.

Art. 8. Wojskowi zawodowi, pełniący służbę w mieście stołecznym Warszawie, otrzymują dodatek stołeczny stosownie do posiadanego stopnia wojskowego według poniższej tabeli:

STOPIEŃ WOJSKOWY	Wysokość dodatku stołecznego w złotych
Marszałek	1.250
Generał-Broni, admirał	1.000
Generał-Dywizji, wiceadmirał	900
Generał- Brygady, kontradmirał	800
Pułkownik lub równorzędny	750
Podpułkownik „ „	700
Major „ „	650
Kapitan „ „	600
Porucznik „ „	550
Podporucznik „ „	500
Chorąży „ „	450
St. sierżant „ „	425
Sierżant „ „	400
Plutonowy „ „	350
Kapral „ „	300

Art. 9. 1. Wojskowi zawodowi otrzymują dodatek za wysługę lat w następującej wysokości:

powyżej 2-ch lat służby	— 5%
„ 5-ciu „ „	— 10%
„ 10-ciu „ „	— 15%
„ 15-tu „ „	— 20%
„ 20-tu „ „	— 25%

2. Tryb zaliczenia służby do wysługi lat ustali Minister Obrony Narodowej.

Art. 10. 1. Wojskowym zawodowym, delegowanym w sprawach służbowych do miejscowości położonych poza obrębem stałego miejsca służby lub przeniesionym na inne miejsce służby, wypłaca się wynagrodzenie zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1945 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe osób wojskowych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 4, poz. 34).

2. Tryb wypłaty tego wynagrodzenia ustali Minister Obrony Narodowej.

Art. 11. Oficerom zawodowym, urlopowanym bezterminowo po przesłużeniu 15-tu lat w Wojsku Polskim, przysługuje prawo do dalszego pobierania w ciągu 2-ch miesięcy pełnego, ostatnio pobieranego uposażenia.

Art. 12. Podoficerom zawodowym, urlopowanym bezterminowo w celu odbycia studiów lub praktyki, niezbędnych do zajęcia odpowiedniego stanowiska służbowego w instytucji lub przedsiębiorstwie państwowym, przysługuje prawo do dalszego pobierania w ciągu 6-ciu miesięcy pełnego uposażenia ostatnio pobieranego.

Art. 13. Wojskowym zawodowym, zwolnionym z wojska wskutek czasowej niezdolności do służby wojskowej ze względu na stan zdrowia, przysługuje prawo do dalszego pobierania w ciągu 6-ciu miesięcy pełnego, ostatnio pobieranego uposażenia.

Art. 14. 1. Wojskowi zawodowi zwalniani do rezerwy otrzymują odprawę pieniężną w następującej wysokości:

a) po przesłużeniu do 2-ch lat — jednomiesięczne uposażenie,
b) po przesłużeniu powyżej 2-ch lat — dwumiesięczne uposażenie,
c) po przesłużeniu powyżej 5-ciu lat — trzymiesięczne uposażenie,
d) po przesłużeniu powyżej 10-ciu lat — czteromiesięczne uposażenie.

2. Do wysługi lat, uprawniającej do otrzymania odprawy pieniężnej, zalicza się całkowitą, nieprzerwaną służbę zawodową w stopniu oficerskim, jak i podoficerskim.

3. Odprawa pieniężna nie przysługuje:

a) jeżeli zwolniony do rezerwy został przyjęty na służbę państwową w ciągu miesiąca od daty zwolnienia,
b) w razie zwolnienia do rezerwy na własną prośbę,
c) jeżeli zwolniony do rezerwy został skazany prawomocnym wyrokiem sądowym albo jeżeli znajduje się pod śledztwem do czasu umorzenia sprawy lub zapadnięcia uniewinniającego wyroku sądowego.

Art. 15. Prawo do otrzymania uposażenia powstaje:

1) dla powołanych z rezerwy:
   a) oficerów i podoficerów — od dnia objęcia stanowiska lub przekazania ich do dyspozycji wydziału personalnego,
   b) szeregowców — od dnia przybycia do formacji;
2) dla pełniących służbę czynną:
   awansowanych lub mianowanych na nowe stanowisko etatowe — od dnia 1-go następnego miesiąca, w którym nastąpił awans lub mianowanie, jednak w tym ostatnim przypadku nie wcześniej, niż od dnia faktycznego objęcia nowego stanowiska.

Art. 16. Prawo do uposażenia wygasa:

a) w razie śmierci wojskowego — ostatniego dnia tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła,
b) w razie zwolnienia wojskowego ze służby wojskowej — ostatniego dnia tego miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie.

Art. 17 W razie śmierci wojskowego zawodowego osobie, która poniosła koszty pogrzebu, przysługuje zwrot tych kosztów w następującej wysokości:

a) jeżeli koszty pogrzebu pokrywa żona, dzieci lub rodzice zmarłego — w wysokości dwumiesięcznego uposażenia, ostatnio otrzymywanego przez zmarłego,
b) jeżeli koszty pogrzebu pokryły inne osoby — w wysokości faktycznie poniesionych i udowodnionych wydatków, jednakże nie wyżej, niż w wysokości dwumiesięcznego uposażenia.

Art. 18. Wojskowym zawodowym, którzy powrócili z niewoli, z obozu jeńców lub z obozu internowanych, jeżeli dostanie się do niewoli lub internowanie nie powstało z ich winy, przysługuje jednorazowy zasiłek w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkiem funkcyjnym według stanowiska, zajmowanego przed dostaniem się do niewoli lub internowaniem.

III. Uposażenie podoficerów i szeregowców pełniących obowiązkową służbę wojskową oraz nadterminowych.

Art. 19. Uposażenie (żołd) podoficerów i szeregowców pełniących obowiązkową służbę czynną oraz nadterminowych zależne jest od posiadanego stopnia wojskowego i zajmowanego stanowiska.

Art. 20. Prawo do pobierania żołdu powstaje:

a) dla podoficerów i szeregowców pełniących obowiązkową służbę czynną — od dnia przybycia do formacji i wciągnięcia do ewidencji formacji,
b) dla nadterminowych — od dnia mianowania nadterminowym.

Art. 21. Wysokość żołdu dla podoficerów i szeregowców pełniących obowiązkową służbę czynną oraz dla nadterminowych normuje następująca tabela:

Stopień wojskowy	STANOWISKO TYPOWE	Wysokość żołdu miesięcznego w złotych			
		służba czynna		służba nadterminowa	
		w/g stopnia wojskowego	w/g funkcji	w/g stopnia wojskowego	w/g funkcji
St. sierżant	Szef kompanii	225	75	500	75
Sierżant	Z-ca d-cy plut.	175	50	450	50
Plutonowy	D-ca drużyny	145	40	400	40
Kapral	Z-ca d-cy drużyny	125	25	350	25
St. szer.	St. szeregowy	60	15	300	15
Szeregowy	Szeregowiec	45	—	—	—

Art. 22. Podoficerowie służby czynnej, którzy nie zajmują etatowych stanowisk podoficerskich lub oficerskich, otrzymują żołd szeregowca.

Art. 23. Wysokość dodatku funkcyjnego dla stanowisk podoficerskich, wymagających specjalnych kwalifikacyj i wyszkolenia (specjaliści lotnictwa, czołgiści, specjaliści marynarki wojennej i t. p.), ustali Minister Obrony Narodowej.

Art. 24. Podoficerom i szeregowcom pełniącym obowiązkową służbę czynną oraz nadterminowym, skierowanym do etatowych szkół oficerskich lub podoficerskich, przysługuje prawo do pobierania żołdu w wysokości otrzymywanej przed skierowaniem do szkoły.

Art. 25. Absolwenci szkół oficerskich i podoficerskich, którzy ukończyli szkołę z wynikiem z wszystkich przedmiotów „bardzo dobrze", otrzymują nagrody w wysokości 500 zł, a z wynikiem z wszystkich przedmiotów „dobrze" — 250 zł.

Art 26. Podoficerowie i szeregowcy pełniący obowiązkową służbę czynną oraz nadterminowi mianowani na podoficerów zawodowych otrzymują jednorazowe wynagrodzenie w następującej wysokości:

Star. sierżant lub równorzędny — 850 zł
Sierżant „ „ — 750 „
Plutonowy „ „ — 650 „
Kapral „ „ — 550 „

IV. Uposażenie żołnierzy rezerwy powołanych na ćwiczenia wojskowe lub na dodatkowe ćwiczenia wojskowe.

Art. 27. Żołnierze rezerwy powołani na ćwiczenia wojskowe lub na dodatkowe ćwiczenia wojskowe otrzymują:

1) oficerowie:

a) za każdy dzień służby od dnia zaliczenia do stanu faktycznego formacji wojskowej (wcielenia) do dnia zwolnienia — dzienną płacę, wynoszącą 1/30 część uposażenia oficera zawodowego odpowiedniego stopnia,

b) za czas pełnienia służby — wyekwipowanie w naturze pozostające własnością Skarbu Państwa; Minister Obrony Narodowej władny jest określić w porozumieniu z Ministrem Skarbu, jakie przedmioty umundurowania i na jakich warunkach mogą być dawane na własność,

c) w przypadkach pełnienia służby w miejscowościach poza miejscem swego zamieszkania — zakwaterowanie przejściowe w naturze lub ekwiwalent pieniężny;

2) podoficerowie i szeregowcy:

a) dzienny żołd posiadanego stopnia, obliczony w stosunku 1/30 żołdu miesięcznego podoficerów i szeregowców, pełniących obowiązkową służbę czynną, za każdy dzień służby od dnia zaliczenia do stanu faktycznego formacji (wcielenia),

b) na czas pełnienia służby wyekwipowanie, pozostające własnością Skarbu Państwa,

c) wyżywienie oraz zakwaterowanie na równi z podoficerami i szeregowcami, pełniącymi obowiązkową służbę czynną.

Art. 28. Jeżeli żołnierz powołany na ćwiczenia lub dodatkowe ćwiczenia wojskowe stawić się ma do służby w miejscowości poza miejscem swego zamieszkania, przysługuje mu uposażenie lub żołd i wyżywienie, licząc od dnia wyjazdu na służbę do dnia powrotu do miejsca swego zamieszkania. Nadto otrzymuje on zwrot kosztów podróży tam i z powrotem.

V. Uposażenie wojskowych zawieszonych w czynnościach służbowych, znajdujących się pod śledztwem lub skazanych prawomocnym wyrokiem sądowym.

Art. 29. 1. Wojskowym zawieszonym w czynnościach służbowych lub znajdującym się pod śledztwem przysługuje uposażenie w wysokości 50% uposażenia zasadniczego (według stopnia).

2. W razie odwołania zawieszenia w czynnościach służbowych lub umorzenia śledztwa z powodu braku cech przestępstwa wojskowemu wypłaca się drugie 50% uposażenia zasadniczego i inne przysługujące dodatki z wyjątkiem dodatku funkcyjnego.

3. Wojskowi skazani wyrokiem sądowym tracą prawo do uposażenia od dnia uprawomocnienia się wyroku.

VI. Postanowienia końcowe.

Art. 30. 1. W specjalnych warunkach służby wojskowej, związanych z wykonaniem zadań do-

wództwa zmierzających do wzmocnienia obronności Rzeczypospolitej, Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Skarbu może ustanawiać dla wojskowych dodatki do uposażenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

2. Dodatki ten nie mogą przekraczać 25% wysokości uposażenia otrzymywanego przez wojskowych.

Art. 31. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Skarbu.

Art. 32. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 1946 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy o uposażeniu wojska, wydane przed wejściem w życie niniejszego dekretu.

w/z Przydent Krajowej Rady Narodowej:

Stanisław Szwalbe

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:

Michał Żymierski

Marszałek Polski

w/z Minister Skarbu:

Daniel Kuszewski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 13 marca 1946 r. Nr 7, poz. 59).

56

DEKRET

z dnia 22 lutego 1946 r.

Prawo o sądach obywatelskich.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Rozdział I.

Ustrój sądów obywatelskich.

Art. 1. § 1. W każdej gminie wiejskiej i miejskiej tworzy się sąd obywatelski.

§ 2. W miastach, liczących ponad 10.000 mieszkańców, tworzy się sądy obywatelskie w ilości, jaką ustali Minister Sprawiedliwości na wniosek miejskiej rady narodowej, w którym zarazem określi ona granice ich okręgów.

Art. 2. § 1. W skład sądu obywatelskiego wchodzą: sędzia obywatelski, jego zastępca i sześciu ławników.

§ 2. Przepisy niniejszego prawa dotyczące sędziego obywatelskiego stosuje się odpowiednio do jego zastępcy.

§ 3. Przepisy art. 3, 4, 7 § 1, 10—15 i 18 stosuje się odpowiednio do ławników. Przepisy dekretu z dnia 4 grudnia 1945 r. o należnościach ławników za udział w posiedzeniach sądowych oraz o karach porządkowych na ławników (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 336) nie mają zastosowania do ławników sądów obywatelskich.

Art. 3. Sędzią obywatelskim może być ten, kto posiada obywatelswo polskie, korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, mieszka przynajmniej od roku w danej gminie, jest nieskazitelnego charakteru, ukończył 30 lat życia i włada językiem polskim w słowie i piśmie.

Art. 4. § 1. Nie może być sędzią obywatelskim: a) pozostający w służbie czynnej: państwowy sędzia i prokurator, funkcjonariusz administracji państwowej i samorządowej, funkcjonariusz służby bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej oraz wojskowy, b) duchowny, c) adwokat, obrońca sądowy i właściciel biura pisania podań oraz pracownik ich kancelarii.

§ 2. Nie może być sędzią obywatelskim ten, przeciwko komu toczy się postępowanie sądowe o przestępstwo z chęci zysku lub o zbrodnię.

Art. 5. Sędziego obywatelskiego, jego zastępcę i ławników wybiera gminna (miejska) rada narodowa na trzy lata w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów przy udziale co najmniej 2/3 liczby członków rady.

Art. 6. § 1. Odpis protokółu, zawierającego przebieg i wyniki wyborów z zaznaczeniem ich prawomocności, gminna (miejska) rada narodowa przesyła prezesowi sądu okręgowego za pośrednictwem sędziego sprawującego kierownictwo sądu grodzkiego.

§ 2. Prezes sądu okręgowego po stwierdzeniu, że wybrani odpowiadają wymaganiom prawa, powołuje ich do objęcia stanowisk.

§ 3. Sędzia sprawujący kierownictwo sądu grodzkiego wzywa wybranych do stawienia się celem doręczenia im wymienionego w § 2 powołania do objęcia stanowiska i zarazem przyjmuje od sędziego obywatelskiego i jego zastępcy ślubowanie sędziowskie, a od ławników — przyrzeczenie ławnicze.

Art. 7. § 1. Sędzia obywatelski wykonuje swoje czynności aż do czasu objęcia stanowiska przez jego następcę.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może zwolnić sędziego obywatelskiego przed upływem czasu, na który był powołany, bądź na żądanie tego sędziego, bądź na podstawie uchwały kolegium administracyjnego sądu okręgowego.

§ 3. Jeżeli przyczyny zwolnienia przewidziane w § 2 zachodzą w stosunku do ławnika, zwolnić go może prezes sądu okręgowego.

Art. 8. § 1. Zarząd gminny (miejski) przydziela sędziemu obywatelskiemu na jego żądanie jednego ze swych urzędników do wykonywania funkcji kancelaryjnych i protokółowania.

§ 2. Funkcjonariusze gminni dokonują doręczeń pism i wezwań sądu obywatelskiego, jeżeli na te-

renie gminy nie ma urzędu pocztowego lub agencji pocztowej.

Art. 9. § 1. Gmina dostarcza lokal sądowi obywatelskiemu i ponosi wszelkie koszty związane z urzędowaniem sądu obywatelskiego.

§ 2. Na pokrycie tych wydatków gmina pobierać będzie specjalne opłaty sądowe, których wysokość oraz zasady i sposób uiszczania określi w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej i Skarbu.

Art. 10. Sędzia obywatelski jest w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawisły i podlega tylko ustawom. Obowiązany jest on służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej i obowiązki swe wypełniać zgodnie z ustawami bezstronnie i gorliwie.

Art. 11. § 1. Sędzia obywatelski obowiązany jest zachować w tajemnicy okoliczności, o których poza jawną rozprawą sądową powziął wiadomość ze względu na swe stanowisko.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy sędzia składa zeznania jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru Państwa albo takiemu ważnemu interesowi prywatnemu, który nie jest sprzeczny z celami wymiaru sprawiedliwości.

§ 3. Od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić sędziego tylko Minister Sprawiedliwości.

§ 4. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po opuszczeniu stanowiska.

Art. 12. Sędziemu obywatelskiemu w związku z urzędowaniem przysługuje ochrona prawna jak urzędnikowi państwowemu.

Art. 13. Sędzia obywatelski pełni swe obowiązki bezpłatnie, jednak ma prawo otrzymać za stratę zarobku w związku z oderwaniem go od zwykłych zajęć zawodowych wynagrodzenie, którego wysokość i sposób wypłaty ustali w rozporządzeniu Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej i Skarbu.

Art. 14. § 1. Jeżeli sędzia obywatelski nie może pełnić swych obowiązków z powodu choroby lub innej uzasadnionej przyczyny, powinien o tym niezwłocznie zawiadomić sędziego sprawującego kierownictwo sądu grodzkiego.

§ 2. Sędzia obwatelski może z ważnych powodów uzyskiwać zwolnienie od zajęć na terminy określone; zwolnienia tego udziela sędzia sprawujący kierownictwo sądu grodzkiego.

Art. 15. Sędzia obywatelski powinien mieszkać na terenie gminy, w której sprawuje swój urząd.

Art. 16. Minister Sprawiedliwości określi odznaki służbowe dla sędziego obywatelskiego.

Art. 17. Bezpośredni nadzór służbowy nad sądem obywatelskim wykonuje sędzia sprawujący kierownictwo sądu grodzkiego.

Art. 18. § 1. Na wniosek sędziego sprawującego kierownictwo sądu grodzkiego albo z urzędu kolegium administracyjne sądu okręgowego zarządzić może przeprowadzenie przez jednego ze swych członków dochodzenia w sprawie przewinienia służbowego lub uchybienia godności stanowiska sędziego obywatelskiego, a następnie bądź umorzy dochodzenie, bądź poweźmie uchwałę przewidzianą w art. 7 albo w przypadku mniejszej wagi udzieli sędziemu obywatelskiemu upomnienia.

§ 2. Po wszczęciu dochodzenia przewidzianego w § 1 kolegium administracyjne może sędziego obywatelskiego zawiesić w czynnościach służbowych.

Rozdział II.

Właściwość rzeczowa i miejscowa.

Art. 19. § 1. Sądy obywatelskie rozpoznają sprawy cywilne:

a) o ochronę zakłóconego lub przywrócenie utraconego posiadania (art. 390 i 391 kodeksu postępowania cywilnego) przygranicznych pasów ziemi;

b) o naprawienie (wynagrodzenie) szkód wyrządzonych czynem niedozwolonym (art. 134 — 167 kodeksu zobowiązań), jeżeli wartość żądanego odszkodowania nie przewyższa 1.500 zł;

c) o należności rolników z tytułu dostarczenia płodów rolniczych lub leśnych, tudzież o należności rzemieślników, przemysłowców i kupców z tytułu dokonania robót i dostarczenia towarów, jeżeli wysokość żądanej sumy nie przewyższa 1.500 zł.

§ 2. Sprawy wymienione w § 1 należą do właściwości sądu obywatelskiego tylko wówczas, gdy obie strony są osobami fizycznymi mającymi obywatelstwo polskie i gdy obie strony zamieszkują w gminie, w której ustanowiony jest sąd obywatelski lub gdy przynajmniej jedna z nich mieszka w tej gminie, a druga w sąsiedniej gminie.

§ 3. Gdy strony mieszkają w różnych gminach właściwym miejscowo jest sąd obywatelski tej gminy, w której mieszka pozwany.

§ 4. W sprawach przewidzianych w § 1 lit. a) właściwym miejscowo jest sąd obywatelski tej gminy, w której grunt jest położony.

Art. 20. § 1. Sądy obywatelskie rozpoznają sprawy karne o przestępstwa, przewidziane:

a) w art. 28, 30, 31, 32, 35, 38, 39, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60 i 61 prawa o wykroczeniach,

b) w art. 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o szkodnictwie leśnym i polnym (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 224),

c) w art. 11 ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa) (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 423).

d) w art. 237, 239, 252, 256 § 1—3, 263 § 1—2 i 272 kodeksu karnego, a nadto w art. 255 kodeksu karnego, jeżeli pokrzywdzony, z oskarżenia którego przestępstwo to jest ścigane, wniesie akt oskarżenia do sądu obywatelskiego.

§ 2. Sprawy wymienione w § 1 należą do właściwości sądu obywatelskiego tylko wówczas, gdy

przestępstwo zostało popełnione na obszarze gminy, w której ten sąd ma siedzibę, a sprawca ukończył 17 lat życia i co do tego rodzaju przestępstw podlega właściwości sądów powszechnych lub władz administracji ogólnej.

Art. 21. Sąd obywatelski w każdym stanie sprawy może z uwagi na jej zawiłe okoliczności przekazać ją do rozpoznania sądowi grodzkiemu lub władzy administracji ogólnej w zależności od tego, czy w razie nieutworzenia sądu obywatelskiego właściwym do rozpoznania jej byłby sąd grodzki (art. 19 i art. 20 § 1 lit. d) czy — władze administracji ogólnej (art. 20 § 1 lit. a, b, c).

Art. 22. Niezależnie od orzekania w sprawach przekazanych sądom obywatelskim sądy te są właściwe do przeprowadzenia pojednania stron w sprawach o roszczenia majątkowe, które nie dotyczą przejścia, ograniczenia lub obciążenia prawa własności do nieruchomości, a nadto do rozpoznania takich spraw, jeżeli obie strony poddadzą je pod polubowne rozstrzygnięcie sądu obywatelskiego; poddanie to może być zawarte bądź w pisemnej umowie stron na przypadek powstania sporu, bądź gdy spór już istnieje — w formie zapisu, złożonego sądowi obywatelskiemu.

Art. 23. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia poddać właściwości sądów obywatelskich inne sprawy spośród spraw należących do właściwości sądów grodzkich lub władz administracji ogólnej albo właściwość sądów obywatelskich ograniczyć.

Art. 24. Sąd obywatelski winien w każdym stanie sprawy przestrzegać swej właściwości rzeczowej i miejscowej. Uznając, że sprawa nie podlega jego właściwości, stwierdza to, a na wniosek strony, która sprawę wniosła, przekazuje tę sprawę właściwemu sądowi lub innej właściwej władzy.

Art. 25. Spór o właściwość między sądami obywatelskimi rozstrzyga ostatecznie sąd grodzki przełożony nad sądem obywatelskim, który pierwszy wydał orzeczenie w przedmiocie właściwości.

Rozdział III.
Wyłączenie.

Art. 26. § 1. Sędzia obywatelski jest wyłączony z mocy samej ustawy od wykonania czynności, które dotyczą: jego osobiście, jego małżonka, krewnych lub powinowatych w prostej linii, krewnych w bocznej linii do czwartego stopnia, powinowatych w linii bocznej do drugiego stopnia oraz osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki, kurateli lub pełnomocnictwa.

§ 2. Nadto sędzia obywatelski powinien się wyłączyć, gdy wynik czynności oddziaływa na jego prawa lub obowiązki albo gdy pomiędzy nim a jedną ze stron lub jej przedstawicielem zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności.

§ 3. Przepisy §§ 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do ławników i protokólanta.

Art. 27. §1. Sędzia obywatelski orzeka o wyłączeniu siebie, ławników i protokólanta.

§ 2. Gdy strona zażąda wyłączenia, a sędzia obywatelski uzna wniosek za bezpodstawny, przesyła go wraz ze swym wyjaśnieniem sądowi grodzkiemu do decyzji.

§ 3. W razie wyłączenia sędziego obywatelskiego i jego zastępcy sąd grodzki przekaże sprawę sądowi obywatelskiemu w sąsiedniej gminie albo stosując ogólne zasady właściwości, obowiązujące w razie nieutworzenia sądu obywatelskiego, bądź sam przyjmie sprawę do rozpoznania, bądź przekaże ją właściwej władzy administracji ogólnej.

Rozdział IV.
Postępowanie.
Oddział 1.
Przepisy wspólne dla spraw cywilnych i karnych.

Art. 28. § 1. Strony i ich przedstawiciele ustawowi mogą działać osobiście lub przez pełnomocników.

§ 2. Pełnomocnikami mogą być tylko spółuczestnicy sprawy, rodzice, małżonek, rodzeństwo lub dzieci strony oraz adwokaci (obrońcy sądowi).

§ 3. Pełnomocnictwo podlega opłacie stemplowej przewidzianej dla pełnomocnictw przed sądami grodzkimi.

Art. 29. Wnioski, pozwy i akty oskarżenia można zgłaszać bądź pisemnie bądź ustnie do protokółu.

Art. 30. Strony oraz świadkowie i biegli obowiązani są stawić się na wezwanie sądu obywatelskiego, jeżeli zamieszkują w tej samej gminie lub nawet w gminie innej, lecz w odległości nie przenoszącej 30 kilometrów od miejsca stawiennictwa.

Art. 31. § 1. Za nieusprawiedliwione niestawiennictwo, jeżeli ono powoduje konieczność odroczenia czynności na inny termin, sędzia obywatelski może skazać osobę wezwaną na grzywnę do 200 zł z zamianą w razie nieuiszczenia na areszt do trzech dni.

§ 2. Sędzia obywatelski zwolni skazanego od nałożonej grzywny, jeżeli potrzeba późniejszego stawienia się skazanego odpadnie albo jeżeli skazany usprawiedliwi swoją nieobecność nie później niż w następnym terminie, na który zostanie wezwany.

§ 3. Na postanowienie sędziego obywatelskiego co do ukarania grzywną służy skazanemu zażalenie.

§ 4. Przepisy §§ 1—3 stosuje się odpowiednio do ławników w przypadku nieusprawiedliwionego ich niestawiennictwa.

Art. 32. Wezwanie może być bądź ogłoszone ustnie przez sędziego obywatelskiego, bądź doręczone w formie pisemnej, przy czym należy wezwanego pouczyć o skutkach niestawiennictwa.

Art. 33. § 1. Sąd obywatelski rozpoznaje sprawy w składzie sędziego obywatelskiego jako przewodniczącego i dwóch ławników.

§ 2. Z przebiegu czynności sądu obywatelskiego sędzia obywatelski albo wyznaczony przez niego protokólant sporządza protokół, który powinien zawierać:

a) oznaczenie daty i miejsca czynności, imiona i nazwiska sędziego obywatelskiego, ławników i stron, a także innych osób, o ile biorą udział w czynnościach, a mianowicie: protokólanta, przedstawicieli lub pełnomocników stron, biegłych i świadków;
b) przebieg czynności, a w szczególności wyjaśnienia i wnioski stron, zeznania świadków, biegłych i stron, treść ugód i wzmiankę o ogłoszeniu orzeczeń i odczytaniu protokółu;
c) podpisy sędziego obywatelskiego, ławników oraz innych osób, biorących udział w czynnościach, przy czym w razie odmowy lub niemożności podpisu należy zaznaczyć przyczynę tego.

Art. 34. Rozprawa odbywa się jawnie. Przewodniczący uchyli jawność rozprawy na zgodny wniosek stron, albo gdy tego wymaga wzgląd na porządek publiczny lub dobre obyczaje. Ogłoszenie wyroku odbywa się publicznie.

Art. 35. Rozprawa odbywa się w ten sposób, że po wywołaniu sprawy i stwierdzeniu obecności osób wezwanych lub prawidłowości zawiadomienia o terminie nieobecnych, przewodniczący przedstawia stan sprawy, udziela głosu stronom i w razie potrzeby zarządza postępowanie dowodowe.

Art. 36. § 1. Sąd obywatelski może odroczyć rozprawę na inny termin jedynie z ważnych powodów.

§ 2. Gdy jedna lub obie strony nie stawią się na rozprawę, sąd obywatelski, ustaliwszy prawidłowość wezwania lub zawiadomienia nieobecnego o terminie, może rozpoznać sprawę, jeżeli uzna, że osobiste stawiennictwo nieobecnego nie jest konieczne. Wyrok, który zapadnie po tak przeprowadzonej rozprawie, ma takie same skutki, jak wyrok wydany po przeprowadzeniu rozprawy w obecności stron.

Art. 37. Sąd obywatelski może dopuszczać i przeprowadzać dowody nawet nie powołane przez strony i nie jest związany żadnymi ustawowymi zasadami dowodowymi, lecz orzeka według swego przekonania opartego na swobodnej ocenie wszelkich okoliczności sprawy.

Art. 38. Postępowanie dowodowe, polegające na odczytaniu i przejrzeniu dokumentów, przesłuchaniu świadków, biegłych i stron oraz dokonaniu oględzin przedmiotu sporu odbywa się przed sądem orzekającym. Gdyby to nie było możliwe z powodu poważnych niedogodności lub kosztów, sąd zwróci się o przeprowadzenie tych dowodów do sądu grodzkiego lub sądu obywatelskiego, mających siedzibę poza okręgiem sądu orzekającego.

Art. 39. § 1. Świadkami nie mogą być:

a) osoby niezdolne do spostrzegania lub komunikowania swych spostrzeżeń,
b) duchowni co do faktów, powierzonych im na spowiedzi lub pod tajemnicą duchowną,
c) wojskowi i urzędnicy publiczni nie zwolnieni od zachowania tajemnicy urzędowej, o ileby zeznanie ich miało być połączone z jej naruszeniem.

§ 2. Biegłymi nie mogą być osoby podlegające wyłączeniu z przyczyn przewidzianych w art. 26, który ma tu odpowiednie zastosowanie.

Art. 40. § 1. Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka lub biegłego z wyjątkiem małżonków stron, ich wstępnych, zstępnych i rodzeństwa, powinowatych w tym samym stopniu oraz osób, pozostających ze stronami w stosunku przysposobienia.

§ 2. Świadek lub biegły może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytania, gdyby zeznanie mogło narazić jego lub jego bliskich, wymienionych w § 1 na odpowiedzialność karną, hańbę lub dotkliwą i bezpośrednią szkodę majątkową, albo gdyby zeznanie miało być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej.

§ 3. Za nieuzasadnioną odmowę, złożenia zeznań (opinii) sędzia obywatelski skaże świadka (biegłego) na grzywnę, przewidzianą w art. 31, który ma tu odpowiednie zastosowanie.

Art. 41. § 1. Przed przesłuchaniem zadaje się świadkowi (biegłemu) pytania, dotyczące jego osoby (imię, nazwisko, wiek, zajęcie) oraz stosunku do stron, tudzież uprzedza się go o prawie odmowy zeznań (art. 40 §§ 1 i 2) i o odpowiedzialności karnej za nieprawdziwe zeznania.

§ 2. Sąd obywatelski, gdy tego wymagają szczególne okoliczności sprawy, może zaprzysiąc świadka (biegłego), stosując odpowiednie przepisy kodeksu postępowania cywilnego lub kodeksu postępowania karnego, dotyczące zaprzysięgania świadków i biegłych.

Art. 42. § 1. W sprawach cywilnych oraz w sprawach karnych, ściganych z oskarżenia prywatnego, sąd obywatelski winien nakłaniać strony do zawarcia ugody, wskazując im sposoby, mogące do tego doprowadzić.

§ 2. Ugodę wpisuje się do protokółu czynności. Należy w niej wymienić istotne warunki i sposób ich wypełnienia. Ugodę po odczytaniu jej podpisują obie strony, a jeżeli strona podpisać się nie może, uczyni to za nią osoba, którą ona wskaże.

§ 3. Przedmiotem ugody nie może być przejście, ograniczenie lub obciążenie prawa własności do nieruchomości. W takim przypadku sąd obywatelski odsyła strony w celu spisania ugody do notariusza lub do sądu grodzkiego.

Art. 43. Po zakończeniu rozprawy, jeżeli do ugody nie dojdzie, sąd obywatelski uznawszy, że sprawa jest dostatecznie wyjaśniona, wydaje wyrok, który ogłasza publicznie stronom, a nadto jeśli która ze stron była nieobecna na rozprawie, nakazuje doręczenie jej odpisu wyroku.

Art. 44. Wyrok zapada większością głosów. Podpisują go przewodniczący i ławnicy. Odmowę podpisu i jej przyczynę należy stwierdzić w wy-

roku. Do ważności wyroku wystarczy podpisanie go przez dwóch członków kompletu orzekającego.

Art. 45. § 1. Od wyroku sądu obywatelskiego służy apelacja do sądu okręgowego w terminie dwutygodniowym od daty ogłoszenia bądź doręczenia wyroku.

§ 2. Apelację należy wnieść do sądu obywatelskiego, który przedstawia ją niezwłocznie wraz z aktami sprawy sądowi okręgowemu.

Art. 46. § 1. Na zarządzenia i postanowienia sądu obywatelskiego, poza wymienionymi w art. 31 i 40 § 3, nie ma zażalenia, chyba że zamyka ono drogę do wydania wyroku.

§ 2. Zażalenie należy wnieść w terminie siedmiodniowym od daty ogłoszenia lub doręczenia postanowienia do sądu obywatelskiego, który przedstawia je niezwłocznie wraz z aktami sprawy sądowi okręgowemu. W przypadku przewidzianym w art. 31 lub 40 § 3 do zażalenia należy dołączyć zamiast akt sprawy odpis zaskarżonego postanowienia z uzasadnieniem.

Art. 47. Orzeczenia sądu okręgowego jako instancji odwoławczej zapadłe na skutek apelacji lub zażalenia są prawomocne.

Art. 48. Jeżeli zachodzą przyczyny, które w myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego lub kodeksu postępowania karnego stanowią podstawę skargi (wniosku) o wznowienie postępowania, właściwym do rozstrzygnięcia o wznowieniu jest sąd okręgowy. Sąd okręgowy wyda tylko postanowienie o dopuszczalności wznowienia, natomiast rozpoznanie sprawy przekaże sądowi obywatelskiemu.

Art. 49. W razie uchybienia terminu do wniesienia zażalenia, apelacji lub skargi o wznowienie właściwym do rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu jest sąd okręgowy.

Art. 50. § 1. W razie śmierci strony w sprawie cywilnej lub śmierci oskarżyciela prywatnego (pokrzywdzonego) w sprawie karnej postępowanie w sprawie zawiesza się.

§ 2. Podjęcia zawieszonego postępowania może żądać strona przeciwna, a nadto w sprawach cywilnych — następcy prawni zmarłego, a w sprawach karnych — osoby wymienione w art. 63 § 3. Jeżeli wniosek ten nie będzie zgłoszony w ciągu 3 miesięcy od daty zawieszenia, sąd obywatelski przedstawi akta sprawy sądowi grodzkiemu do przechowania.

Art. 51. § 1. Po zakończeniu postępowania w sprawie sąd obywatelski przedstawia akta sprawy sądowi grodzkiemu.

§ 2. Sąd grodzki przechowuje akta sprawy i na żądanie stron wydaje z nich wypisy, odpisy i zaświadczenia.

Art. 52. § 1. Sąd obywatelski może kierować się przepisami kodeksu postępowania cywilnego lub kodeksu postępowania karnego, jeżeli chodzi o zagadnienia procesowe nie unormowane w niniejszym prawie.

§ 2. Wniesienie pozwu lub aktu oskarżenia do sądu obywatelskiego oraz zapadłe w tym postępowaniu orzeczenia wywołują takie same skutki prawne formalne i materialne, jakie są związane z takimi czynnościami dokonanymi w sądach powszechnych.

Oddział 2.
Sprawy cywilne.

Art. 53. § 1. W sprawach, wymienionych w art. 22, sąd obywatelski po otrzymaniu wniosku o pojednanie niezwłocznie wzywa strony do osobistego stawienia się w oznaczonym terminie.

§ 2. Jeżeli w terminie wyznaczonym nie stawi się jedna strona, która swej nieobecności nie usprawiedliwiła, sąd obywatelski na żądanie przeciwnika włoży na nią obowiązek zwrotu kosztów, wywołanych próbą pojednania, i zgodnie z żądaniem strony stawającej bądź odroczy posiedzenie pojednawcze na inny termin, bądź stwierdzi, że postępowanie pojednawcze nie dało wyniku. Tak samo postąpi sąd obywatelski w przypadku niestawienia się obu stron.

Art. 54. § 1. Gdy do zawarcia ugody nie dojdzie, a obie strony są obecne na posiedzeniu pojednawczym, sędzia zaproponuje im oddanie sporu pod polubowne rozstrzygnięcie sądu obywatelskiego (art. 22) i sporządzenie w tym celu zapisu, który powinien zawierać dokładne oznaczenie przedmiotu sporu albo stosunku prawnego, z którego spór wyniknął lub wyniknąć może.

§ 2. Zapis wciąga się do protokółu czynności i podpisuje tak jak ugodę.

Art. 55. Zgłoszenie do sądu obywatelskiego wniosku o pojednanie przerywa bieg terminów przedawnienia i prekluzji, jeżeli w razie niedojścia do zawarcia ugody lub zapisu, oddającego spór pod rozstrzygnięcie sądu obywatelskiego, strona wniesie do właściwego sądu powszechnego pozew przed upływem jednego miesiąca od daty ostatniej czynności w postępowaniu pojednawczym.

Art. 56. W sprawach przewidzianych w art. 19 § 1 lit. a) sąd obywatelski powinien niezwłocznie dokonać oględzin przedmiotu sporu i sporządzić szkic orientacyjny, przedstawiający położenie gruntów z uwidocznieniem stanu posiadania i zaszłych zmian.

Art. 57. Wyrok powinien zawierać: a) oznaczenie sądu, b) nazwiska sędziego, ławników i protokólanta, o ile brał udział w sprawie, c) datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania wyroku, d) wymienienie stron, e) oznaczenie przedmiotu sprawy, f) rozstrzygnięcie sądu o żądaniach stron, g) rozstrzygnięcie o poniesieniu przez strony opłat i kosztów postępowania oraz h) krótkie uzasadnienie.

Art. 58. § 1. W srawach poddanych polubownemu rozstrzygnięciu sądu obywatelskiego na skutek zapisu, dokonanego w tym przedmiocie przez strony (art. 22), apelacja jest dopuszczalna tylko w przypadkach następujących:

a) jeżeli zapis był nieważny lub stracił moc;
b) jeżeli stronę pozbawiono możności obrony swych praw przed sądem obywatelskim;
c) jeżeli nie zachowano przepisów o postępowa-

niu przed sądem obywatelskim, przewidzianych w niniejszym prawie, dotyczy to zwłaszcza przepisów o składzie sądu, wyłączeniu sędziego i o wyroku;

d) jeżeli rozstrzygnięcie o żądaniach stron jest niezrozumiałe, zawiera sprzeczności, przekracza granice zapisu albo treścią swą ubliża porządkowi publicznemu lub dobrym obyczajom;

e) jeżeli zachodzą przyczyny, które stanowią podstawę skargi o wznowienie postępowania w myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

§ 2. Zapis nie może zawierać zastrzeżeń, sprzecznych z przepisami § 1.

Oddział 3.
Sprawy karne.

Art. 59. Sąd obywatelski nie wszczyna postępowania, a wszczęte umarza w razie śmierci oskarżonego, przedawnienia lub innej okoliczności, wyłączającej ściganie.

Art. 60. § 1. Oskarżycielem publicznym przed sądami obywatelskimi jest Milicja Obywatelska albo przedstawiciel zarządu gminnego lub sołtys.

§ 2. Przepis powyższy nie narusza art. 57 kodeksu postępowania karnego.

Art. 61. Odstąpienie oskarżyciela publicznego od oskarżenia po wniesieniu aktu oskarżenia nie wiąże sądu.

Art. 62. Za pokrzywdzonego uważa się osobę, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone.

Art. 63. § 1. W sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu, a należące do właściwości sądów obywatelskich, pokrzywdzony ma prawa strony, a zwłaszcza może wnosić i popierać oskarżenie zamiast lub obok oskarżyciela publicznego. Przepis art. 61 ma tu odpowiednie zastosowanie.

§ 2. Jeżeli pokrzywdzony jest niepełnoletni, to prawa jego wykonuje ojciec, matka, opiekun lub osoba, pod której stałą pieczą pokrzywdzony pozostaje.

§ 3. W razie śmierci pokrzywdzonego prawa jego wykonują: małżonek, rodzice, dzieci i wnuki.

Art. 64. Oskarżony może nie odpowiadać na zadawane mu pytania.

Art. 65. Sąd obywatelski, uznawszy oskarżonego winnym popełnienia przestępstwa, może odstąpić od wymierzenia kary i orzec w wyroku udzielenie oskarżonemu nagany, jeżeli ze względu na charakter sprawy i jego dotychczasowe nienaganne zachowanie się uzna to za celowe.

Art. 66. § 1. Wyrok powinien zawierać dane wymienione w art. 57 lit. a), b), c), g) i h), imię, nazwisko i inne dane, ustalające tożsamość oskarżonego oraz określenie zarzucanego oskarżonemu czynu z podaniem czasu i miejsca jego popełnienia.

§ 2. Wyrok skazujący powinien nadto zawierać ustalenie czynu przypisanego oskarżonemu, wskazanie zastosowanego przepisu ustawy karnej oraz orzeczoną karę lub naganę, a w przypadkach przez prawo przewidzianych — i nawiązkę.

§ 3. W razie dołączenia powództwa cywilnego do sprawy karnej wyrok powinien zawierać rozstrzygnięcie o żądaniach stron w tym przedmiocie.

Rozdział V.
Wykonanie ugód i orzeczeń.

Art. 67. § 1. Ugody i zapadłe w sprawach cywilnych wyroki stanowią tytuł egzekucyjny, który po zaopatrzeniu go przez sąd grodzki klauzulą wykonalności stanowi tytuł wykonawczy i ulega wykonaniu w trybie przewidzianym w kodeksie postępowania cywilnego.

§ 2. Wykonanie wyroków w sprawach karnych oraz innych orzeczeń zapadłych w postępowaniu karnym lub cywilnym, o ile dotyczą one grzywien i opłat na rzecz Skarbu Państwa lub gminy, zarządza sąd grodzki w sposób przewidziany dla wykonania takich orzeczeń zapadłych w sądach grodzkich.

Art. 68. § 1. Jeżeli sąd grodzki uzna, że ugoda lub zapadły w sprawie cywilnej wyrok są niezrozumiałe, zawierają sprzeczności albo treścią swą ubliżają porządkowi publicznemu lub dobrym obyczajom, odmówi nadania klauzuli wykonalności.

§ 2. Postanowienie sądu grodzkiego, odmawiające nadania klauzuli wykonalności (§ 1), po uprawomocnieniu się stanowi podstawę do ponownego rozpoznania sprawy przez sąd obywatelski na wniosek jednej ze stron.

§ 3. Jeżeli ugoda lub wyrok zapadły w sprawie cywilnej, która nie podlega właściwości sądu obywatelskiego i nie mogłaby być poddana przez strony do polubownego rozpoznania przez tenże sąd, sąd grodzki odmówi nadania klauzuli wykonalności i zarazem umorzy postępowanie w sprawie.

Art. 69. § 1. Sąd grodzki wyda postanowienie odmawiające skierowania do wykonania wyroku zapadłego w sprawie karnej lub orzeczenia dotyczącego grzywien bądź opłat na rzecz Skarbu Państwa (gminy) i zarazem nakaże sądowi obywatelskiemu ponowne rozpoznanie sprawy, jeżeli uzna, że zachodzą przyczyny przewidziane w art. 68 § 1.

§ 2. Jeżeli sąd grodzki uzna, że sprawa karna nie podlega właściwości sądu obywatelskiego albo że w czynie przypisanym oskarżonemu brak jest cech przestępstwa — odmówi skierowania wyroku do wykonania i zarazem umorzy postępowanie w sprawie.

Rozdział VI.
Księga umów.

Art. 70. § 1. W gminach wiejskich sędzia obywatelski prowadzi księgę umów, w której mieszkańcy gminy mogą sporządzać akty i umowy, choćby w nich uczestniczyły także osoby, nie będące mieszkańcami gminy. Akty i umowy nie mogą dotyczyć przedmiotów, dla których jest wymagana forma notarialna.

§ 2. Każdy akt lub umowa powinny być spisane w księdze, odczytane stronom i podpisane przez nie oraz przez sędziego obywatelskiego. Jeżeli w akcie lub w umowie uczestniczy niepiśmienny lub nie mogący pisać, może się za niego podpisać inna osoba; w tym przypadku wymagane są nadto podpisy dwóch świadków.

§ 3. Z czynności sporządzonych w księdze umów wydaje się stronom w braku odmiennej umowy po jednym wypisie, opatrzonym podpisami sędziego obywatelskiego lub sekretarza gminnego oraz pieczęcią gminy.

§ 4. Czynności sporządzone w księdze umów podlegają ogólnym przepisom o opłatach stemplowych, a nadto opłatom specjalnym na rzecz gminy.

§ 5. W zakresie wymiaru i poboru opłat stemplowych od czynności sporządzonych w księdze umów sędzia obywatelski jest organem urzędowym w rozumieniu art. 17 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64, poz. 404).

§ 6. Sposób pobierania opłat stemplowych oraz wysokość i sposób pobierania opłat na rzecz gminy ustali w rozporządzeniu Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej i Skarbu.

Art. 71. § 1. Księga umów powinna być trwale oprawiona i zesznurowana, a karty księgi zaopatrzone w kolejne numery porządkowe. Księgę podpisuje na ostatniej karcie sędzia sprawujący kierownictwo sądu grodzkiego zaświadczając, z ilu kart ona się składa.

§ 2. Akty i umowy wpisane do księgi oznacza się kolejnymi numerami porządkowymi.

Rozdział VII.
Przepisy wprowadzające i końcowe.

Art. 72. Minister Sprawiedliwości wyda w drodze rozporządzenia regulamin, w którym określi tryb wewnętrznego urzędowania sądów obywatelskich oraz sądów grodzkich i okręgowych w związku z przepisami niniejszego prawa.

Art. 73. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej oznaczy zarządzeniami terminy, odkąd przepisy prawa niniejszego wejdą w moc w poszczególnych okręgach sądowych. Zarządzenia te będą ogłoszone w Monitorze Polskim.

Art. 74. § 1. Sprawy, wszczęte przed dniem wejścia w życie przepisów niniejszego prawa w poszczególnych okręgach sądowych, rozpoznawać należy aż do ukończenia według dotychczasowych przepisów.

§ 2. O wszczęciu sprawy decyduje dzień, w którym wpłynął do sądu akt oskarżenia, pozew lub inne pismo, rozpoczynające postępowanie.

§ 3. Na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej, na których prowadzone są księgi umów, przewidziane w art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uchyleniu odrębności stanowych (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 824) w brzmieniu ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 223), księgi te będą nadal prowadzone według przepisów dotychczasowych do dnia wejścia w moc na tych obszarach przepisów niniejszego prawa.

Art. 75. Z dniem wejścia w życie niniejszego prawa tracą moc wszelkie dotychczasowe przepisy, dotyczące przedmiotów w nim unormowanych, a w szczególności przepis art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uchyleniu odrębności stanowych (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 30, poz. 223).

Art. 76. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości i Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 77. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Stanisław Szwalbe
Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski
Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski
w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski
Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 22 marca 1946 r. Nr 8, poz. 64).

57
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ
z dnia 17 stycznia 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Bezpieczeństwa Publicznego, Skarbu, Zdrowia, Oświaty, Przemysłu oraz Aprowizacji i Handlu w sprawie wykonania dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski.

Na podstawie art. 9 dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 294) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski.

Do art. 4.

§ 2. 1. Zasiłki pieniężne wypłacają urzędy skar-

bowe na podstawie dowodów uprawnienia, wydanych przez komisję kwalifikacyjną przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej.

2. Zasiłki wypłaca się pierwszego dnia każdego miesiąca z góry za ten miesiąc.

3. Zasiłki wypłaca się od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono roszczenie.

Do art. 5.

§ 3. 1. Komisja kwalifikacyjna przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej czuwa nad wykonaniem przepisu art. 5.

2. O zawieszeniu prawa do zasiłków i o zwrocie kwot nienależnie pobranych orzeka komisja kwalifikacyjna przy wojewódzkiej radzie narodowej.

Do art 7.

§ 4. Dokumentem stwierdzającym prawo do uzyskania zasiłków i pomocy lub tylko pomocy jest dowód uprawnienia, wydany przez komisję kwalifikacyjną przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej.

§ 5. Ubezpieczalnie społeczne udzielają osobom uprawnionym (art. 1) pomocy w tym zakresie, co ubezpieczonym, lecz bez ograniczenia co do czasu.

§ 6. W razie zbiegu uprawnień do pomocy leczniczej na podstawie art. 7 pkt c z uprawnieniami z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby ubezpieczalnia udziela świadczeń na własny rachunek przez czas przewidziany w ustawie o ubezpieczeniu społecznym, po wyczerpaniu zaś tego okresu — na rachunek Skarbu Państwa.

§ 7. 1. Rozrachunki ze Skarbem Państwa z tytułu udzielonej przez ubezpieczalnie społeczne pomocy leczniczej odbywają się na zasadach i w trybie określonym dla rozrachunków za leczenie inwalidów wojennych.

2. Rozrachunki ze Skarbem Państwa za leczenie w państwowych i samorządowych zakładach leczniczych prowadzić będą te zakłady z władzami administracji ogólnej II instancji (wydział opieki społecznej).

Do art. 8.

§ 8. 1. Komisje kwalifikacyjne przy powiatowych radach narodowych składają się z przewodniczącego, którym jest referent opieki społecznej w starostwie jako przedstawiciel starosty, oraz z dwóch członków wybranych przez powiatową radę narodową.

2. Komisje kwalifikacyjne przy miejskich radach narodowych miast wydzielonych z powiatów składają się z przewodniczącego, którym jest referent opieki społecznej w zarządzie miejskim jako przedstawiciel prezydenta miasta, oraz z 2 członków wybranych przez miejską radę narodową.

§ 9. Komisje kwalifikacyjne przy wojewódzkich radach narodowych składają się z przewodniczącego, którym jest naczelnik wydziału opieki społecznej w urzędzie wojewódzkim (w Warszawie i w Łodzi w zarządzie miejskim) jako przedstawiciel wojewody (w Warszawie i w Łodzi — prezydenta miasta), oraz z 4 członków wybranych przez wojewódzką radę narodową (w Warszawie i w Łodzi — przez miejską radę narodową).

§ 10. 1. Postępowanie przed komisjami kwalifikacyjnymi toczy się według przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341) — ze zmianami wynikającymi z dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 294) oraz z niniejszego rozporządzenia.

2. Czynności kancelaryjne komisji kwalifikacyjnych wykonują biura właściwych rad narodowych.

§ 11. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zwołuje posiedzenia, kieruje tokiem prac komisji i czuwa nad wykonaniem jej postanowień.

§ 12. Roszczenia o zasiłki i pomoc dla osób uprawnionych (art. 2) zgłasza się do komisji kwalifikacyjnej przy właściwej powiatowej (miejskiej) radzie narodowej.

§ 13. 1. Podanie o zasiłki i pomoc z powołaniem się na odpowiednie dowody winno zawierać wskazanie, kiedy i w jakich okolicznościach osoba, po której przysługuje prawo do zasiłków i pomocy, poniosła śmierć oraz w jakim stosunku do zmarłego znajduje się zgłaszający roszczenie.

2. Stosunek do zmarłego osoba zgłaszająca roszczenie powinna udowodnić:

1) żona — wyciągiem z aktu ślubu albo zeznaniem co najmniej 2 świadków stwierdzającym, że pozostawała ona ze zmarłym w trwałym związku, który z uwagi na towarzyszące okoliczności uzasadnia uznanie jej za uprawnioną na podstawie art. 2 pkt a,
2) dziecko ślubne — wyciągiem z aktu urodzenia,
3) dziecko nieślubne — wyciągiem z aktu urodzenia, orzeczeniem sądu lub dokumentem publicznym, stwierdzającym ojcostwo zmarłego albo obowiązek utrzymania dziecka,
4) dziecko uprawnione, uznane lub przysposobione — wyciągiem z aktu stanu cywilnego, stwierdzającego uprawnienie, uznanie lub przysposobienie, albo prawomocnym orzeczeniem sądowym,
5) pasierb — wyciągiem z aktu urodzenia i wyciągiem z metryki ślubu, zawartego między matką lub ojcem a osobą, która następnie poniosła śmierć z rąk wrogów demokratycznego ustroju Polski.

3. W razie niemożności dostarczenia właściwych dokumentów (ust. 2 pkt 1) w chwili składania podania postępowanie ulega zawieszeniu, o czym należy powiadomić stronę z odpowiednim pouczeniem.

§ 14. Komisja kwalifikacyjna przy powiatowej (miejskiej) radzie narodowej przeprowadza dochodzenia w przedmiocie wniesionego podania i przesyła jego wyniki wraz z aktami komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej ze swoim wnioskiem o przyznanie albo odrzucenie roszczenia.

§ 15. Komisja kwalifikacyjna przy wojewódzkiej radzie narodowej rozpoznaje sprawę na rozprawie, na którą wzywa się wnoszącego roszczenie. Nieprzybycie jego na posiedzenie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

§ 16. Jeżeli w czasie orzekania osoba uprawniona ma środki zapewniające jej egzystencję, należy przyznać jej prawo do zasiłków i pomocy z równoczesnym zawieszeniem prawa do pobierania zasiłków.

§ 17. 1. Orzeczenie komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej doręcza się stronie w odpisie za pokwitowaniem z pouczeniem co do trybu zaskarżenia i miejsca odbioru dowodu uprawnienia.

2. Jeżeli na podstawie takiego orzeczenia służy prawo do zasiłków, przesyła się niezwłocznie odpis orzeczenia także właściwej władzy skarbowej.

§ 18. Odwołanie od orzeczenia komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej wnosi się na ręce przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej przy wojewódzkiej radzie narodowej, który przesyła je niezwłocznie Głównej Komisji Kwalifikacyjnej wraz z aktami sprawy.

§ 19. 1. Komisja kwalifikacyjna przy wojewódzkiej radzie narodowej przesyła komisji kwalifikacyjnej przy powiatowej radzie narodowej odpisy swych orzeczeń po ich uprawomocnieniu się.

2. Komisja kwalifikacyjna przy powiatowej radzie narodowej prowadzi ewidencję osób, które uzyskały prawo do zasiłków i pomocy oraz wydaje im dowody uprawnienia według wzoru zawartego w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Feliks Mantel
w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz
Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski
Minister Zdrowia:
Franciszek Litwin
Minister Oświaty:
Czesław Wycech
Minister Przemysłu:
Hilary Minc
Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

Załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 17 stycznia 1946 r. (poz. 61).

Dowód uprawnienia Nr. ....

Na podstawie art. 2 i 4 dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 294).

Komisja Kwalifikacyjna przy Powiatowej Radzie Narodowej w ....
stwierdza, że:

nazwisko ....

mię ....

urodzony(a) dnia .... **roku** .... **w** ....

zamieszkały(a) .... **z zawodu** ....

poczynając od dnia .... **do** ....

ma prawo do:

a) pobierania zasiłku w wysokości . . . . . % uposażenia urzędnika państwowego X grupy uposażeniowej,

b) pomocy przewidzianej w art. 7 ustawy z dnia 13 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 294).

Prawo do pobierania zasiłków ulega zawieszeniu z uwagi na stan majątkowy uprawnionego(nej).

Miejsce i data wystawienia ....

Pieczęć Starostwa

Przewodniczący: ....

Członkowie: 1) ....

2) ....

3) ....

4) ....

Niepotrzebne skreślić.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 13 marca 1946 r. Nr 7, poz. 61).

58

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 lutego 1946 r.

o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

Na podstawie art. 1 ust. 1, art. 3 i art. 11 ust. 1 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 2, poz. 11) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z dniem 15 kwietnia 1946 r. wypuszcza się Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r. w obligacjach na okaziciela po 2.000 zł, składających się z czterech części po 500 zł każda.

Pożyczka podzielona będzie na emisje, a emisje na serie po 50 obligacji w każdej serii.

Kwota pożyczki i plan jej umorzenia oraz ilość emisji i wysokość kwot poszczególnych emisji będą ustalone w drodze osobnego rozporządzenia.

§ 2. Umorzenie pożyczki nastąpi do dnia 15 kwietnia 1969 r. w 46 ratach półrocznych według ustalonego planu (§ 1 ust. 3) przez losowanie obligacji.

§ 3. Losowanie obligacji odbywać się będzie dwa razy do roku — na dzień 15 kwietnia i na dzień 15 października.

§ 4. Losowanie obligacji będzie dwojakie: premiowe i niepremiowe.

Pierwsze losowanie premiowe odbędzie się na dzień 15 października 1946 r., pierwsze losowanie niepremiowe — na dzień 15 października 1949 r.

Numery obligacji wylosowanych będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

§ 5. Z wylosowaniem premii obligacje podlegają umorzeniu.

§ 6. Wykup obligacji, wylosowanych w losowaniu niepremiowym, nastąpi według ich wartości imiennej. Wykup obligacji, wylosowanych w losowaniu premiowym, nastąpi przez wypłatę wylosowanej premii, w której wysokości mieści się już zwrot wartości imiennej obligacji.

§ 7. Zasady i sposób przeprowadzenia losowań obligacji ustali zarządzenie Ministra Skarbu, ogłoszone w Monitorze Polskim.

§ 8. Na premie przeznacza się corocznie na każde 500 milionów złotych pożyczki:

w pierwszym trzechleciu pożyczki	po 20.000.000 zł,
w następnym dziesięcioleciu	po 16.000.000 zł,
w ostatnim dziesięcioleciu	po 16.800.000 zł.

§ 9. Ilość i wysokość poszczególnych premii w obliczeniu dla każdych 500 milionów złotych pożyczki podają tabele, stanowiące załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Kapitał i premie do 10.000 zł płatne są w kasach urzędów skarbowych, w Narodowym Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztowej Kasie Oszczędności i w ich oddziałach. Premie ponad 10.000 zł płatne są wyłącznie w Oddziale Narodowego Banku Polskiego w Warszawie.

§ 11. Cena sprzedażna obligacji pożyczki wynosi 2.000 zł za jedną obligację wartości imiennej 2.000 zł.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Załącznik do § 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 16 lutego 1946 r. o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r., (poz. 63).

Tabele Premij Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. w obliczeniu dla każdych 500 milionów złotych Pożyczki.

Tabela I.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X. 1946 — 15.IV. 1949 przypada premij:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500.000	500.000
2	200.000	400.000
3	100.000	300.000
44	50.000	2.200.000
300	10.000	3.000.000
900	4.000	3.600.000

Razem 1250 premij na sumę 10.000.000 zł.

Tabela II.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X. 1949 — 15.IV. 1959 przypada premij:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500.000	500.000
1	200.000	200.000
4	100.000	400.000
44	50.000	2.200.000
150	10.000	1.500.000
800	4.000	3.200.000

Razem 1000 premij na sumę 8.000.000 zł.

Tabela III.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X. 1959 — 15.IV. 1969 przypada premij:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500.000	500.000
2	200.000	400.000
3	100.000	300.000
39	50.000	1.950.000
205	10.000	2.050.000
800	4.000	3.200.000

Razem 1050 premij na sumę 8.400.000 zł.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 13 marca 1946 r. Nr 7, poz. 63).

59

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 grudnia 1945 roku.

w sprawie ryczałtów miesięcznych dla instruktorów uprawy tytoniu i ich pomocników.

Na podstawie § 90 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 3 kwietnia 1935 roku o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego" i „Polskiego Monopolu Solnego" (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 228) zarządzam co następuje:

§ 1.

Instruktorom i pomocnikom instruktorów uprawy tytoniu, tytułem zwrotu kosztów podróży i diet przyznaję ryczałt w następującej wysokości:

a) w okresie od 1 marca do 15 września:
   dla instruktorów . . . . . 2.000 zł
   „ pomocników instruktorów . . 1.500 „
b) w okresie od 16 września do 28 lutego:
   dla instruktorów . . . . . . 1.400 zł
   „ pomocników instruktorów . . 1.050 „

§ 2.

Ryczałt ten płatny jest z dołu łącznie z uposażeniem miesięcznym z kredytów przeznaczonych na podróże służbowe.

§ 3.

Prawo do ryczałtu służy tylko tym instruktorom i pomocnikom, którzy faktycznie pełnili swe funkcje przynajmniej przez 14 dni w danym miesiącu kalendarzowym.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister:

K. Dąbrowski

60

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 12 grudnia 1945 r. L. D. II.32315/3548/5/45 (Nr 20)

w sprawie taryfy płac pracowników bankowych

Do
Wszystkich Instytucyj Kredytowych

Ministerstwo Skarbu, dążąc do uporządkowania systemu płac pracowników bankowych, rozpatrzyło postulaty Związku Zawodowego Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P. oraz wnioski niektórych instytucyj kredytowych, zwołało konferencję, w której wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Centralnej Komisji Związków Zawodowych, Związku Komunalnych Kas Oszczędności oraz ad hoc powołana z ramienia instytucyj kredytowych Komisja płac.

W wyniku przeprowadzonych narad, Ministerstwo Skarbu opracowało, podaną niżej taryfę płac. Taryfa ta nie ma charakteru umowy zbiorowej, to znaczy, że z tytułu tej taryfy, nie mogą powstać roszczenia o wypłatę stawek przewidzianych w taryfie.

Stanowi ona tymczasowe uregulowania płac pracowników bankowych i sharmonizowanie tych płac z ogólną polityką Rządu w zakresie wynagrodzeń za pracę. Taryfa ma charakter maksymalny t. zn., że instytucje kredytowe nie mogą wypłacać wyższych wynagrodzeń niż wskazane w taryfie. O ile możliwości finansowe poszczególnej instytucji kredytowej, nie pozwalają na zastosowanie omawianej taryfy, dopuszczalne jest wypłacanie niższych wynagrodzeń.

Ministerstwo upoważnia kierownictwa banków do zastosowania taryfy z dniem 1 lipca 1945 r.

1. Taryfa obejmuje wszystkie rodzaje uposażenia, wypłata więc jakichkolwiek dodatkowych poborów czy renumeracyj, niewykazanych w załącznikach, jest niedopuszczalna.

2. Obok gotówkowej taryfy upoważnione są banki do zorganizowania dla swych pracowników stołówek, w tym celu banki mają prawo zasilania stołówek dotacją z funduszów bankowych w maksymalnym rozmiarze zł 1.200.— miesięcznie na jednego pracownika. Dotacja ta nie może być wypłacana w gotówce pracownikowi. Wydawanie suchego prowiantu jako równowartości posiłku jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie wpłynie to ujemnie na sprawne funkcjonowanie stołówki.

3. Niezależnie od poborów przewidzianych w załączonej maksymalnej taryfie instytucje kredytowe są upoważnione do wypłacania premii pracownikom bankowym na następujących zasadach:

a) 50% łącznego wynagrodzenia uwidocznionego w załączonej taryfie dla wszystkich pracowników instytucji;
b) 30% łącznego wynagrodzenia uwidocznionego w załączonej taryfie, ale tylko na skutek umotywowanego i przez Ministerstwo Skarbu zatwierdzonego wniosku Dyrekcji instytucji kredytowej. Umotywowanie winno być oparte bądź na przewidzianych wynikach operacyjnych, bądź też dowodach oszczędnej gospodarki. Wnioski należy przedkładać do Ministerstwa Skarbu raz na kwartał;
c) 20% łącznego wynagrodzenia uwidocznionego w załączonej taryfie a obliczonego dla całej instytucji do indywidualnej wypłaty poszczególnym pracownikom; przyznanie wyróżnionemu pracownikowi tego dodatku premiowego i określenie jego wysokości leży w kompetencji Dyrekcji i jest uzależnione zarówno względami na wydajność pracy i rentowność instytucji, jak i od uprzedniej zgody Ministerstwa Skarbu.

4. Niezależnie od powyższych norm uposażenia ustanawia się dodatek rodzinny dla osób będących na utrzymaniu pracownika w wysokości zł. 300.— miesięcznie na żonę i zł. 200.— na dziecko (ślubne, nieślubne i adoptowane) w wieku do lat 14, o ile zaś uczęszcza do szkoły średniej lub wyższej, do czasu ukończenia szkoły.

5. W wypadkach delegacyj służbowych do miejscowości leżącej poza siedzibą delegującego zakładu pracy, pracownikowi bankowemu przysługuje:
a) zł. 250.— dziennie tytułem diet dla członków dyrekcji i prokurentów,
b) zł. 225.— dziennie dla pobierających uposażenie według grupy od II — VIII-ej.
c) zł. 200.— dziennie dla pozostałych pracowników,
d) efektywne wydatki na koszty przejazdu,
e) w wyjątkowych wypadkach, t. j. w miejscowościach gdzie nie ma możliwości korzystania z pokoju gościnnego — zwrot efektywnych kosztów noclegu.

6. Załączona taryfa opiera się na przedwojennych przepisach służbowych pracowników Banku Gospodarstwa Krajowego i Państwowego Banku Rolnego. Banki, które mają taryfy przedwojenne odmienne, oraz banki, które nie mają przedwojennej taryfy płac, mogą zaszeregować swoich pracowników do odpowiednich grup, przewidzianych w taryfie pkt. „A“, „B“ i „C“.

7. Wszelkie zaliczki na pobory i wypłacane dotacje tak w gotówce jak i w innej formie uskutecznione ponad normę przewidzianą w piśmie Ministerstwa Skarbu z dnia 4 lipca br. Nr D. II. 22432/5/45 winny być potrącone z należnej do wypłaty różnicy poborów.

8. Określenie w taryfie stanowiska „naczelnego dyrektora“ nie należy utożsamiać z pojęciem tytułu każdego dyrektora, będącego kierownikiem instytucji bankowej. Stanowisko naczelnego dyrekto-

ra może być uznane jedynie w większych instytucjach bankowych, mających wieloosobowy zarząd wzgl. dyrekcję, jeden z członków zarządu wzgl. dyrekcji może mieć tytuł naczelnego dyrektora.

9. Z chwilą wejścia w życie treści niniejszego okólnika traci moc obowiązującą pismo Ministerstwa z dnia 4.VII. 1945 r. na L. dz. 22432/5/45.

10. Sumy przypadające do wypłaty pracownikom zgodnie z załączoną taryfą można wypłacać netto t. zn. należne świadczenia i podatki związane z poborami mogą być przerzucone na koszty handlowe instytucji kredytowej.

11. Instytucje kredytowe są upoważnione do zwracania swym pracownikom faktycznie wyłożonych sum na opłaty szkolne.

12. Przewidziana w p. 3 premia może być wypłacona wstecz od 1 lipca rb. w sposób następujący: dla członków dyrekcji i pracowników umysłowych w grupach uposażenia od I do VI wł. — w rozmiarze 50%, dla pozostałych grup pracowników umysłowych i fizycznych 80% łącznego wynagrodzenia.

Aczkolwiek rozesłanie załączonej taryfy jest podyktowane troską zarówno o poprawę bytu pracownika bankowego, jak i podniesienie rentowności instytucji bankowych, to jednak warunki gospodarcze doby dzisiejszej nie uprawniają Ministerstwa do takiego ostatecznego uregulowania sprawy płac, by postulaty t. zw. minimum egzystencji w całej pełni, były uwzględnione. Tym niemniej Ministerstwo oczekuje, że zarówno dyrekcje banków jak i cały ich personel dołoży wszelkich możliwych wysiłków, by podnieść jak najwyżej sprawność aparatu bankowego.

Dyrektor Departamentu:
L. Makowski

Załącznik do okólnika Min. Skarbu Nr 20 z dn. 12.XII. 1945 r.

TARYFA PŁAC PRACOWNIKÓW BANKOWYCH

A. Uposażenie zasadnicze (przedwojenne).

a) Dyrekcja

Naczelny dyrektor . . . . zł 2.500
Dyrektor Banku . . . . „ 2.000
Wicedyrektor Banku i Dyrektor Oddziału . . . . „ 1.500

b) Pracownicy umysłowi,

Grupa uposażenia	Kwota
I	1.100
II	900
III	750
IV	625
V	525
VI	450
VII	400
VIII	350
IX	300
X	250
XI	200

c) Pracownicy fizyczni:

Grupa uposażenia	Kwota
I	300
II	250
III	200
IV	175
V	150
VI	125
VII	100

Pracownikowi umysłowemu i fizycznemu przysługuje prawo do pobierania dodatku za wysługę lat w wysokości zł 20 miesięcznie za każde 3 lata pracy w banku najwyżej jednak za okres 10 trzechleci.

Dyrektorom przysługuje prawo do pobierania dodatku za wysługę lat w wysokości zł 50 miesięcznie za każde 3 lata pracy w banku najwyżej jednak za okres 10 trzechleci.

B. Dodatki funkcyjne.

Dodatki funkcyjne wynoszą dla dyrekcji od zł. 200 do 800 miesięcznie, a dla pracowników umysłowych od 50 do 400 złotych miesięcznie.

C. Dodatki lokalne dla m. st. Warszawy.

a) Dyrekcja

Naczelny Dyrektor . . . . . . zł 375
Dyrektor Banku . . . . „ 300
Wicedyrektor Banku i Dyrektor Oddziału . . . . „ 225

b) Pracownicy umysłowi:

Grupa uposażenia	Kwota dodatku
I	165
II	135
III	115
IV	95
V	80
VI	70
VII	60
VIII	55
IX	45
X	40
XI	30

c) Pracownicy fizyczni:

Grupa uposażenia	Kwota dodatku
I	45
II	40
III	30
IV	30
V	25
VI	20
VII	15

D. Ustanawia się dodatek drożyźniany do uposażeń, dodatków funkcyjnych i dodatków lokalnych według następujących tabel:

a) dodatek drożyźniany do uposażeń zasadniczych i dodatków za wysługę lat

Uposażenie zasadnicze i dodatek za wysługę lat	Wysokość dodatku drożyźnianego
do 100 zł	500 zł
ponad 100 „ 130 „	545 „
„ 130 „ 160 „	590 „
„ 160 „ 210 „	615 „
„ 210 „ 260 „	640 „
„ 260 „ 335 „	665 „
„ 335 „ 450 „	700 „
„ 450 „ 700 „	750 „
„ 700 „ 1000 „	800 „
„ 1000 „ 1500 „	800 „
„ 1500 „ 2000 „	800 „
„ 2000	900 „

b) dodatek drożyźniany do dodatku funkcyjnego

Wysokość dodatku funkcyjnego	Wysokość dodatku drożyźnianego
do 50 zł	110 zł
ponad 50 „ 75 „	120 „
„ 75 „ 100 „	160 „
„ 100 „ 150 „	220 „
„ 150 „ 200 „	280 „
„ 200 „ 250 „	320 „
„ 250 „ 300 „	370 „
„ 300 „ 550 „	400 „
„ 550 „ 600 „	420 „
„ 600 „ 650 „	440 „
„ 650 „ 700 „	460 „
„ 700 „ 750 „	480 „
„ 750 „ 800 „	520 „

C. Dodatek specjalny do dodatku lokalnego.

Wysokość dodatku lokalnego	Wysokość dodatku specjalnego
do 15 zł	300 zł
ponad 15 „ 20 „	320 „
„ 20 „ 25 „	340 „
„ 25 „ 30 „	360 „
„ 30 „ 40 „	400 „
„ 40 „ 50 „	440 „
„ 50 „ 65 „	500 „
„ 65 „ 100 „	540 „
„ 100 „ 150 „	570 „
„ 150 „ 225 „	600 „
„ 225 „ 300 „	650 „
„ 300	700 „

61

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 23 stycznia 1946 r. L. D. II. 22/Ok/7/46 (Nr 47).

w sprawie zamknięć rachunkowych za 1945 r.

Do
Wszystkich Instytucyj Kredytowych

Na podstawie rozporządzenia Kierownika Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów z dn. 5.X. 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 38), Ministra Skarbu z dn. 6.I. 45 r. (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 4) oraz okólników Nr 7 z dn. 20.VI. 1945 r. i Nr 19 z dn. 1.XII. 1945 r. Ministerstwo Skarbu w związku z zakończeniem roku operacyjnego 1945 — podaje do wiadomości i wykonania co następuje:

1. Rachunki „Stary" i „Okupacyjny" *nie podlegają zamknięciu*. Należy sporządzić bilanse brutto tych rachunków na dz. 31.XII. 1945 bez naliczenia należnych odsetek od rachunków zarówno aktywnych jak pasywnych. Równocześnie należy sporządzić Tymczasowe Rachunki strat i zysków, zawierające szczegółowe zestawienia efektywnych dochodów i wydatków, związanych z obu wymienionymi r-kami („starym" i „okupacyjnym") w roku 1945.

2. Sporządzić bilans roczny rachunku „polskiego" na dzień 31.XII. 1945 r. oraz rachunek strat i zysków z tym jednak, że *zamknięciu podlegają tylko r-ki wynikowe*, poza tym nie należy sporządzać bilansów zamknięcia i bilansów otwarcia, natomiast odnośne salda aktywów i pasywów z naliczonymi odsetkami i kosztami przenieść na rok 1946. W bilansie tego roku saldo sporządzonego rachunku strat i zysków winno figurować jako *„Rachunek wyników roku organizacyjnego 1945"*.

W związku z powyższym należy:

a) przeprowadzić rozrachunek z tytułu zarówno wpływów jak i wydatków, księgowanych w r-ku „polskim", a dotyczących r-ków „starego", wzgl. „okupacyjnego". W szczególności wydatki na drobne remonty oraz na administrację nieruchomości winny być skompensowane z odnośnymi dochoda-

mi, saldo zaś przeniesione na odnośne konto wynikowe r-ku „starego" lub „okupacyjnego", na którym dana nieruchomość figuruje. To samo obowiązuje w stosunku do związanych z r-kami „starym" lub „okupacyjnym" wydatków osobowych, które podlegają przeniesieniu na te r-ki według zasad słuszności. Zasadniczą granicą winna być w tych wypadkach kwota faktycznie uzyskanych w 1945 r., w r-kach „starym" wzgl. „okupacyjnym" dochodów. Przeniesienia te powinny być umotywowane w sprawozdaniach dla Ministerstwa Skarbu, które może — w usprawiedliwionych wypadkach — zezwolić na użycie w tej mierze figurujących na r-kach „starym" lub „okupacyjnym" rezerw dochodowych z poprzednich okresów rachunkowych. W razie niemożności dokonania powyższego przeniesienia w pełnej kwocie, odnośne saldo powinno być wydzielone w bilansie r-ku „polskiego" z adnotacją, że dotyczy r-ku „starego" wzgl. „okupacyjnego".

b) *wyodrębnić* z *r-ków kosztów handlowych* koszty organizacyjne, za jakie uważać należy wszelkie związane z wznowieniem działalności oraz z organizacją nowych placówek koszty prawne, notarialne, koszty podróży i diety, wydatki na niezbędne drobne remonty, wywołane szkodami wojennymi itp. Natomiast *nie należy* zaliczać do kosztów organizacyjnych wydatków związanych z prowadzeniem bieżących operacji, jak zakup ksiąg handlowych, materiałów piśmiennych, ruchomości itp.

c) *otworzyć odrębne konto* w r-ku „polskim" pod nazwą *„Koszty usunięcia szkód wojennych"*, na którym winny figurować koszty kapitalnego remontu posiadanych przez instytucje kredytowe nieruchomości, w tym *odbudowa skarbców* itp. Likwidacja tych kont nastąpi w drodze oddzielnego zarządzenia Ministerstwa Skarbu.

d) *przeprowadzić* w r-kach strat i zysków r-ku „polskiego" *normalne odpisy* strat na dłużnikach, z rachunku zaś ustalonych jak wyżej „Kosztów organizacyjnych" odpisać do 100% w zależności od wykazanego za 1945 rok wyniku ostatecznego.

Niniejsza instrukcja dotyczy r-ków operacji krótkoterminowych w instytucjach kredytowych oraz w pp. a, b i c również odnośnych r-ków w działach kredytu długoterminowego. W przedmiocie innych rachunków działu operacji długoterminowych wydane zostanie oddzielne zarządzenie Ministerstwa Skarbu.

Dyrektor departamentu:
L. Makowski

62

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 1 lutego 1946 r. L. D. II. 302/UDP. 59/46 (Nr 34).

w sprawie przyjmowania przedpłat na Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r.

Do
Banków państwowych i komunalnych, Pocztowej Kasy Oszczędności, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, Banku Związku Spółek Zarobkowych, S. A., Banku Spółdzielczego „Społem", Banku Handlowego w Warszawie, S. A. oraz do komunalnych kas oszczędności.

Na podstawie dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. wypuszczona będzie w drodze publicznej subskrypcji Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju 1946 r. w obligacjach na okaziciela po 2.000 zł, składających się z 4-ch części po 500 zł. każda.

Wpływy z pożyczki przeznaczone są w całości na cele odbudowy kraju.

Pożyczka będzie spłacona do 15 kwietnia 1969 r. w 46 ratach półrocznych według ustalonego planu umorzenia.

Odsetki od pożyczki, obliczone po 4% rocznie, będą rozdzielane w postaci premii pomiędzy obligacje przez losowanie.

Losowanie premii odbywać się będzie dwa razy do roku na 15 kwietnia i na 15 października, począwszy od 15 października 1946 r.

Z wylosowaniem premii obligacja podlega umorzeniu przez wypłatę premii, w której wysokości mieści się już zwrot wartości imiennej obligacji.

Na każde pół miliarda pożyczki przypada w każdym półroczu pierwszego trzechlecia po złotych 10.000.000 (1.250 premii),
w każdym losowaniu następnego dziesięciolecia . . . . . po złotych 8.000.000 (1.000 premii),
w każdym losowaniu ostatniego dziesięciolecia . . . . . po złotych 8.400.000 (1.050 premii).

Najniższa premia wynosi 4.000 zł, najwyższa 500.000 zł.

Pożyczka wyposażona jest w pewne przywileje, między innymi:

1) obligacje pożyczki będą przyjmowane według wartości imiennej do kwoty 50.000 zł od podatnika na spłatę podatku od spadków i darowizn;

2) obligacje i premie są wolne od zajęcia egzekucyjnego do kwoty 10.000 zł;

3) dają one subskrybentowi prawo pierwszeństwa, przy równych kwalifikacjach z innymi, w otrzymaniu z przetargów dostaw i robót dla władz, urzędów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych lub prawo pierwszeństwa w otrzymaniu koncesji na prowadzenie przedsiębiorstw transportowych, jak również zakładów przemysłowych i handlowych, oraz w otrzymaniu przydziału środków transportowych, maszyn i lokali, potrzebnych do prowadzenia przedsiębiorstwa;

4) przedsiębiorstwom handlowym, subskrybują-

cym pożyczkę, służy prawo pierwszeństwa w otrzymaniu koncesji we wszystkich dziedzinach, w których handel prywatny dopuszczony jest w charakterze koncesjonariusza.

Warunkiem, wymaganym w myśl dekretu dla uzasadnienia skorzystania z prawa pierwszeństwa, o którym mowa wyżej, jest nietylko subskrypcja jakiejkolwiek kwoty pożyczki, lecz *w takiej wysokości, jakiej można od subskrybenta wymagać ze względu na jego stan majątkowy i dochodowy.* Tutaj miarodajne będą opinie lokalnych Komitetów Społecznych pożyczki, znających dobrze stosunki miejscowe.

Ze względu na to, że wpływy z pożyczki przeznaczone są na odbudowę kraju, każdy obywatel powinien poczuwać się do obowiązku nabycia pożyczki stosownie do swoich rzeczywistych możliwości.

Na podstawie art. 12 powołanego na wstępie dekretu z 21 grudnia 1945 r. będą przyjmowane przedpłaty na pożyczkę jeszcze przed ogłoszeniem publicznej subskrypcji.

Zarządzenie Ministra Skarbu w sprawie przyjmowania przedpłat ukaże się w Monitorze Polskim zaraz po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw dekretu o pożyczce.

Do przyjmowania przedpłat upoważnione są kasy urzędów skarbowych oraz Narodowy Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztowa Kasa Oszczędności, Polski Bank Komunalny, S. A., Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, Spółdzielczy Bank „Społem", Centralna Kasa Spółek Rolniczych, Bank Związku Spółek Zarobkowych, S. A., Bank Handlowy w Warszawie, S. A. i ich oddziały jak również komunalne kasy oszczędności.

Na przyjęcie przedpłaty na pożyczkę powinny być wydawane pokwitowania na blankietach używanych przez daną instytucję przy wydawaniu dowodów na wpłaty kasowe.

Pokwitowanie ma zawierać:

1) nazwisko, imię i adres wpłacającego (względnie nazwę i siedzibę firmy),
2) tytuł wpłaty (przedpłata na pożyczkę),
3) sumę przedpłaty (cyframi i słownie),
4) datę wpłaty,
5) podpisy osób upoważnionych pod pieczątką firmową.

Placówka, przyjmująca przedpłatę na Pożyczkę, powinna prowadzić konta lub rejestr osób, wpłacających przedpłatę.

Przedpłaty będą powiązane z przyszłą subskrypcją, gdy będzie ona otwarta, w ten sposób, że przedpłacający będzie mógł subskrybować Pożyczkę tylko w tej placówce, w której dokonał przedpłaty, dla ułatwienia zarachowania przedpłaty na poczet sumy subskrybowanej.

Konta lub rejestr powinny zawierać szczegółowe dane, pozwalające na zidentyfikowanie osoby przedpłacającego.

Najmniejszą kwotę przedpłaty ustala się na 500 zł.

Wpływy z tytułu przedpłat na pożyczkę:

Narodowy Bank Polski zapisuje na rachunek specjalny Ministerstwa Skarbu, otwarty w oddziale Banku w Warszawie pod nazwą „Urząd Pożyczek i Długów Państwa — Przedpłaty na Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r.", wszystkie inne placówki przekazują *codziennie* do Narodowego Banku Polskiego, oddział w Warszawie, na tenże rachunek specjalny.

Narodowy Bank Polski przesyła *codziennie* do Urzędu Pożyczek i Długów Państwa w Ministerstwie Skarbu wyciąg rachunku wraz ze specyfikacją wpłat, w której podaje nazwy placówek i sumy przekazane przez nie z tytułu przyjętych przedpłat na pożyczkę.

Z ogłoszeniem publicznej subskrypcji akcja przyjmowania przedpłat na pożyczkę zostaje zakończona.

W ciągu 10 dni od daty otwarcia subskrypcji pożyczki banki i komunalne kasy oszczędności zawiadomią Urząd Pożyczek i Długów Państwa, jaką ogólną sumę przedpłat przyjęły od czasu rozpoczęcia przyjmowania przedpłat do dnia ogłoszenia subskrypcji pożyczki, przy równoczesnym stwierdzeniu, że wszystkie przyjęte przedpłaty zostały przekazane do Narodowego Banku Polskiego na wspomniany rachunek specjalny Ministerstwa Skarbu.

Załącznik: Tabele premii.

Dyrektor departamentu:

L. Makowski

TABELE PREMII

Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. w obliczeniu dla każdych 500 milionów złotych Pożyczki.

Tabela I.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X. 1946 — 15.IV. 1949 przypada premii:

Ilość premii	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premii w złotych
1	500.000	500.000
2	200.000	400.000
3	100.000	300.000
44	50.000	2.200.000
300	10.000	3.000.000
900	4.000	3.600.000

Razem 1250 premii na sumę zł 10.000.000

Tabela II.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X. 1949 — 15.IV. 1959 przypada premii:

Ilość premii	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premii w złotych
1	500.000	500.000
1	200.000	200.000
4	100.000	400.000
44	50.000	2.200.000
150	10.000	1.500.000
800	4.000	3.200.000

Razem 1000 premii na sumę zł. 8.000.000

Tabela III.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X. 1959 — 15.IV. 1969 przypada premii:

Ilość premii	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma w złotych premii
1	500.000	500.000
2	200.000	400.000
3	100.000	300.000
39	50.000	1.950.000
205	10.000	2.050.000
800	4.000	3.200.000

Razem 1050 premii na sumę zł. 8.400.000

63

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 7 lutego 1946 r. L. D. II. 1909/UDP. 102/46. (Nr 62).

w sprawie Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

Do

Wszystkich Instytucyj Kredytowych

Stosownie do zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 1 lutego 1946 r. w sprawie przyjmowania przedpłat na Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r. do przyjmowania przedpłat upoważnione są również instytucje kredytowe.

Techniczną stronę akcji reguluje okólnik Nr 34 z dnia 1 lutego 1946 r.

Obecnie Ministerstwo Skarbu zwraca się do instytucji kredytowych z apelem, aby władze tych instytucji i ich pracownicy traktowały akcję przyjmowania przedpłat na Pożyczkę nie tylko jako wykonywanie czynności zleconej, ale ponadto — a może nawet przede wszystkim — jako akcję obywatelską, z uwagi na cel, jakiemu ma służyć Pożyczka — uzyskanie środków na przyspieszenie odbudowy kraju.

Takie obywatelskie podejście do sprawy powinno znaleźć swój wyraz nazewnątrz w wysuwaniu w rozmowach z klientami banków zagadnienia wpłat na Pożyczkę, jako zagadnienia na chwilę obecną czołowego, na którym przez okres przedpłat i subskrypcji koncentrować się będzie uwaga całego społeczeństwa.

Związane z Pożyczką Odbudowy Kraju wpłaty klientów, przelewy czy też przekazy na rachunek pożyczki powinny być traktowane w sposób specjalny, dogodny dla wpłacających, np. przez przyjmowanie wpłat poza wszelką kolejnością, a gdyby było potrzeba — również z przedłużeniem godzin kasowych.

Ministerstwo Skarbu jest przeświadczone, że Dyrekcje i pracownicy instytucji kredytowych w zrozumieniu ważności akcji pożyczkowej przez takie współdziałanie zechcą przyczynić się do sprawnego przeprowadzenia tej akcji.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że zwróciło się do Ministerstwa Poczt i Telegrafów z prośbą o zarządzenie, aby korespondencja bankowa, dotycząca wpłat na Pożyczkę, była załatwiana przez urzędy pocztowe jako korespondencja pilna.

W związku z tym uprasza się o zaopatrywanie kopert korespondencji bankowej w sprawach pożyczki na miejscu widocznym napisem „Pilne — Pożyczka Odbudowy Kraju".

Dyrektor departamentu:

L. Makowski

64

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 18 lutego 1946 r. L. D. II. 2321/5/46. (Nr 94).

w sprawie „dodatku zachodniego" do uposażeń pracowników bankowych.

Do

Wszystkich Instytucyj Kredytowych

Analogicznie do uchwały Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1945 r., Ministerstwo Skarbu zezwala na wypłacenie „dodatku zachodniego", pracownikom instytucji kredytowych zatrudnionym na obszarze Ziem Odzyskanych.

Dodatek powyższy należy obliczać od pełnego uposażenia obejmującego uposażenie zasadnicze oraz dodatek funkcyjny wraz z dodatkiem drożyźnianym i dodatek rodzinny, przewidzianego w załączonej do okólnika Nr 20 z dnia 12 grudnia 1945 r., taryfie płac pracowników bankowych pod literą A łącznie z przewidzianym pod literą D wspomnianej taryfy dodatkiem drożyźnianym.

Dodatek zachodni jest niewliczalny do łącznego uposażenia przewidzianego w punkcie 3 l. a, b i c tego okólnika, a więc nie można obliczać od niego wymienionych w tym punkcie premii.

Poza wymienionymi w p. 2 przytoczonej uchwały powiatami Śląska Opolskiego, został wyłączony spod jej działania obszar b. W. M. Gdańska.

Ministerstwo Skarbu poleca włączyć „dodatek zachodni" do załączonej do okólnika Nr 20 z 1945 r. taryfy płac jako p. 1 i stosować go od 1 stycznia 1946 r., w myśl powyższego.

Minister
K. Dąbrowski

Załącznik do okólnika Ministerstwa Skarbu
L. D. II. 2321/5/46.

UCHWAŁA

Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1945 r.

W związku z koniecznością ujednolicenia uposażeń pracowników państwowych na Ziemiach Odzyskanych, jak też uwzględniając specyficzne warunki, istniejące na tych terenach Rada Ministrów postanawia:

1) Wszyscy pracownicy państwowi, zatrudnieni na Ziemiach Odzyskanych opłacani są zgodnie z obowiązującymi normami uposażeń dla pracowników każdego Ministerstwa.

2) Do zasadniczego uposażenia pracowników państwowych na Ziemiach Odzyskanych ustala się 50% dodatek nazwany „dodatkiem zachodnim".

Uwaga: Dodatek zachodni nie obowiązuje na terenach Śląska Opolskiego zespolonych już gospodarczo z całością województwa śląsko-dąbrowskiego, a w szczególności na terenach powiatów gliwickiego, bytomskiego i zabrskiego.

3) Znosi się wszystkie wypłacane dotychczas przez poszczególne Ministerstwa dodatki w postaci diet lub innych dodatków lokalnych.

4) Rada Ministrów zaleca władzom samorządu terytorialnego na ziemiach Odzyskanych zastosowanie dodatku zachodniego do uposażeń wszystkich pracowników samorządowych, zatrudnionych na tych ziemiach.

5) Uchwała niniejsza obowiązuje wszystkie Ministerstwa, począwszy od dnia 1 stycznia 1946 r.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka Morawski

65
OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 5 marca 1946 r. L. D. II. 3714/7/46. (Nr 149).

w sprawie nadsyłania miesięcznych, kwartalnych i półrocznych wykazów kredytobiorców.

Do
Wszystkich instytucji kredytowych

W uzupełnieniu okólnika Nr 4 z dnia 26.V. 1945 r. L. D. II. 15424/7/45 Ministerstwo Skarbu poleca wszystkim instytucjom kredytowym nadsyłanie do Departamentu II Wydział Inspekcji Bankowej, zestawień stanów przyznanych i wykorzystanych kredytów:

1. na koniec każdego miesiąca — w rozbiciu na grupy gospodarcze,
2. na koniec każdego kwartału — w rozbiciu według województw, odpowiednio do załączonych wzorów.

Zestawienia winny być sporządzane przez Centralę Banków za całą instytucję, a przez Związki Komunalnych Kas Oszczędności oraz Związki spółdzielni kredytowych za instytucje zrzeszone, za wyłączeniem Banku „Społem", który nadsyła wykazy bezpośrednio. Pierwsze zestawienia winny być sporządzone na dzień 31 grudnia 1945 r.

Podanych w obu zestawieniach układów, nomenklatury i porządku nie należy zmieniać, o ile zaś instytucja nie udzieliła kredytu danej grupie gospodarczej lub w danym województwie, należy zamiast pozycji cyfrowej umieścić kreskę.

Równocześnie zwalnia się instytucje kredytowe od obowiązku nadsyłania do Ministerstwa co miesiąc wykazów udzielonych kredytów zgodnie z p.

6 (e) wzmiankowanego wyżej okólnika Nr 4, zarządza się natomiast sporządzanie wykazów kredytobiorców i nadsyłanie ich Ministerstwu w odstępach półrocznych, według stanu na dzień 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku. W wykazach tych winny być wyszczególnione sumy zadłużenia każdego kredytobiorcy na koniec półrocza z tym, że sumy poniżej 25 tys. zł, a dla Komunalnych Kas Oszczędności poniżej 10 tys. zł mogą być podawane w jednej sumie łącznej, jako „pozostali kredytobiorcy" przy równoczesnym podaniu ich liczby. Wykaz ten zawierający dane z dn. 31.XII. 45 r. winien być w najkrótszym czasie nadesłany Ministerstwu.

Dyrektor departamentu:
L. Makowski

66

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 2 marca 1946 r. L. D. V. 4-7/2/46 (Nr 131).

w sprawie błędnej wyceny wartości „innych świadczeń" w naturze w podatku od wynagrodzeń.

Do
wszystkich Izb Skarbowych
oraz Urzędów Skarbowych.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, iż szereg pracodawców (płatników) i urzędów skarbowych mylnie wyprowadza wycenę świadczeń w formie wyrobów przemysłowych stosując nadal pkt 6 okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 16.V.1945 r. L. D. V. 3-3/11/45 w sprawie kontroli poboru podatku dochodowego od uposażeń i norm szacunkowych uposażeń w naturze (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 19, poz. 130).

Celem zapobieżenia temu Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

W okólniku z dnia 16 maja 1945 r. Ministerstwo Skarbu ustaliło następujące kategorie norm szacunkowych uposażeń w naturze:

1) w pkt. 1) — 5) wyżywienia, mieszkania służbowego, światła, opału i użytkowania roli,

2) w pkt. 6) odnośnie świadczeń w formie wyrobów przemysłowych.

W międzyczasie ogłoszony został w Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 220 dekret z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń. Dekret ten wszedł w życie z mocą obowiązującą od 1-go września 1945 r. i uchylił art. 20 i 41 — 45 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 2, poz. 6) wraz z późniejszymi zmianami.

W art. 2 ust. (3) dekret postanawia, że Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej ustala na każdy rok kalendarzowy wartość świadczeń w naturze w postaci wymienionej powyżej pod 1), pokrywającej się więc ze świadczeniami wymienionymi w pkt. 1) do 5) okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 16 maja 1945 r. Odnośnie wartości „innych świadczeń", a więc i świadczeń podpadających pod kategorię świadczeń wymienionych powyżej pod 2), zatem także „świadczeń w formie wyrobów przemysłowych" (pkt. 6) okólnika). Sam dekret w art. 2 ust. (4) podaje *inne* zasady wyceny, a mianowicie oszacowanie tych „innych świadczeń w naturze" według *cen rynkowych,* z wyłączeniem podatników zatrudnionych u płatników (pracodawców), o których mowa w art. 13 ust. (2). W tym przypadku szacunek świadczeń odbywa się *według cen państwowych.*

Do czasu ogłoszenia rozporządzenia w sprawie wartości pieniężnej świadczeń w naturze w postaci wyżywienia, mieszkania służbowego, światła, opału i użytkowania roli, należy stosować normy określone w pkt. 1) — 5) okólnika z dnia 16 maja 1945 r.

Natomiast wobec odmiennego *ustawowego* uregulowania wyceny wartości „innych świadczeń w naturze", w tym świadczeń w formie wyrobów przemysłowych — w art. 2 ust. (4) i (5) dekretu *od dnia 1 września 1945 r.* przestały obowiązywać normy podane w pkt 6) okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 16 maja 1945 r.

W razie gdyby wycena „innych świadczeń" nastąpiła w sposób odmienny, należy podczas przeprowadzania kontroli u pracodawców ustalić faktyczną wartość w naturze wyrobów przemysłowych i dokonać odpowiednich dodatkowych wymiarów.

Postanowienia okólnika z dnia 5 lutego 1946 r. L. D. V. 4-7/1/46 w sprawie szacowania wartości świadczeń w naturze na rzecz pracowników spółdzielni pozostają nadal w mocy.

Dyrektor Departamentu:
Mgr T. Dietrich

67

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 19 marca 1946 r. L. D. VI. 1181/2/46. (Nr 111).

w sprawie mieszkań, premii i stołowania dla pracowników stałych nadzorów Kontroli Skarbowej w Zakładach Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Do
Dyrekcji
Państwowego Monopolu Spirytusowego
w miejscu, ul. Leszno Nr 1.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre Zakłady Państwowego Monopolu Spirytusowego, które na podstawie art. 63 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586) podlegają stałemu nadzorowi Kontroli Skarbowej, odmawiają pracownikom stałego nadzoru Kontroli Skarbowej prawa do korzystania z bezpłatnego mieszkania służbowego.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu uchyla okólnik swój z dnia 25 marca 1936 r. L. D. VI. 595/4/36 w sprawie mieszkań dla urzędników Kontroli Skarbowej stale zatrudnionych w Zakładach Państwowego Monopolu Spirytusowego (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 8, poz. 265) i zgodnie z postanowieniami zarządzenia Ministerstwa z dnia 24 października 1935 r. L. D. VI. 11811/4/35 w sprawie czynności organów skarbowych w zakładach Państwowego Monopolu Spirytusowego (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 30, poz. 692) oraz stosownie do przepisu § 13 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746) zarządza przydzielenie mieszkań służbowych dla pracowników stałego nadzoru Kontroli Skarbowej we wszystkich Zakładach Państwowego Monopolu Spirytusowego, podlegających na podstawie art. 63 cytowanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. stałemu nadzorowi Kontroli Skarbowej.

Z uwagi na charakter pracy urzędników stałych nadzorów Kontroli Skarbowej w Zakładach Państwowego Monopolu Spirytusowego, wymagający stałej, ciągłej obecności tych pracowników w Zakładzie, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż pracownikom tym przysługuje prawo do bezpłatnego korzystania ze stołówki danego Zakładu, z której korzystają wszyscy pracownicy Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego dopilnuje, aby do niniejszego zarządzenia zastosowały się wszystkie Zakłady Państwowego Monopolu Spirytusowego.

O wydanych w tej sprawie zarządzeniach Dyrekcja P. M. S. doniesie Ministerstwu Skarbu.

za Ministra Skarbu Podsekretarz Stanu:
Dr L. Kurowski

Izbie Skarbowej Wydział IV (wszystkie)

do wiadomości i wydania dalszych zarządzeń Urzędom Skarbowym Akcyz i Monopolów Państwowych.

Naczelnik Wydziału:
J. Kunderewicz

68

OKÓLNIK MINISTERSTWA ZDROWIA

z dnia 21 lutego 1946 r. Nr Bpr. 139/46

Do
wszystkich Urzędów Wojewódzkich
(Wydziałów Zdrowia)
oraz Zarządów Miejskich w Warszawie i Łodzi.

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dn. 30 listopada 1933 r. o opłatach za zezwolenie na przewóz i ekshumacje zwłok (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 119) Ministerstwo Zdrowia zwalnia całkowicie od opłat — przewidzianych w §§ 1 — 3 tego rozporządzenia — zezwolenia na ekshumację i przewóz zwłok jeśli one dotyczą zwłok osób, które zmarły wskutek działań wojennych lub zostały zamordowane przez Niemców.

Zwolnienie to należy stosować z urzędu, przy udzielaniu zezwoleń na ekshumację lub przewóz zwłok na podstawie art. 11 ust. 2 lub art. 12 ust. 1 pkt. 2) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 359).

Minister:
Dr Med. Franciszek Litwin

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Z MINISTERSTWA SKARBU:

KOMUNIKAT

w sprawie zagubienia plombownicy.

Ministerstwo Skarbu unieważnia plombownicę typu polskiego z przerobionym przez okupanta odciskiem „Amko 100", należącą do Rejonu Kontroli Skarbowej w Ostrowcu, a zagubioną 1 lipca 1945 r.

Cena numeru niniejszego zł 32.—. **Prenumerata miesięczna zł. 30.—.**

Redakcja i Administracja „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu", Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe Ministerstwa Skarbu w P.K.O. Nr. 2.000, podając: cel wpłaty (prenumerata Dziennika Urzędowego Min. Skarbu), nazwę instytucji wpłacającej względnie nazwisko i imię wpłacającego, adres oraz miesiąc, którego wpłata dotyczy. Wysyłkę egzemplarzy dokonuje się po otrzymaniu wpłaty.

Ogłoszenia: za 1 milimetr szerokości 1 szpalty zł 6.—

Zakł. Graf. „AUTOMA", Warszawa, Wileńska 7.